

Waraga ya Yühanna ma Tumma tanno Yasu Tafa'da tumma

Sorne ya tafiini Yühanna, i'i yungngo arigiri ma tanangnga tindhigi nja tafünügü kadu ma kaniisa ko'do na kadu kadalinggo eege kudumma ma tamma tanno eene ka Yasu Almasihi no. I'i arigiri a'da Almasihi ara tii'bi kadu na anu ka tumma tanno Masala no, ara ka anangnga talingnge a kadu tanno ütü ka tamma ka Masala no. I'i arigiri nawaraga co nakaniisa tanno iidümmü kafünü keera no ma tuu'bu eege ka nanggeedi a'da kütü ka tamma kafada ka fiini ma talaana tanno toroko no nja ungngo ma tam'baga (Tumma na Yasu 2—3). Yühanna ikiri eema yiini ka tijöögö ma Masala ka kööyö nja tanno amana tidhindhi iini (Tumma na Yasu 4). Yühanna iji 'buugu ma dhünggü ya agiididene, Almasihi ya a'duga sorne ka niisö ma Masala ya kudumma iini i'i yungngo ama tafa'da i'i. Tiji 'buugu no kaala angnga a'da Masala nja Almasihi eege kungngo kafa ka eema tiya ka 'büdhülü ya (Tumma na Yasu 4—5).

Yühanna iji 'buugu ma tahükümü tanno ara tö'dö ka kadu tanno anu ka Masala no, tiji 'buugu ma nahitimi ka iidümmü kafünü eera (Tumma na Yasu 6.1—8.5), tijöögö ma iidö ka iidümmü kafünü eera (Tumma na Yasu 8.6—11.19), nja tijöögö ma naadho ka iidümmü kafünü eera (Tumma na Yasu 16.1-21). Almasihi ara tii'bi tatoroko ara tümü kadu na anu ka timin'da

tanno iini in'dili kungngo (Tumma na Yasu 17—20). Masala mara taga'da 'büd'hülü ya, mara ka talinggo 'büd'hülü ya issi ya, a kadu na ümmü i'i kada dhorro no kara taneene kada unggodho ta'billi. Taalo 'büid'i ma iyye ma tadhügürü alla tin'di alla inde (Tumma na Yasu 21—22).

¹ Tumma na Yasu Almasiichi ka öö'dö iini ndama Masala, aala a kasaga tanno oono minna ara talinggo adene areere. Magürünü tadhanga yoono a'da aco adirina a tasaga tiya oono Yühanna. ² A Yühanna tadiri eema yiini ka tadinö kide ya nye'd'de ma Masala nja tumma tanno Yasu Almasiichi. ³ A'diila nja öm'd'i tiya iiri tumma ma tane'bi no, a'diila nja kadu na toodo kide kamma kide, kanangnga tumma na kirinja kide no ka nanggeedi, kudumma uuru ka ndakete.

Töøjülü nakaniisa na iidümmü kafünü eera no

⁴ A'a na Yühanna nunggu a'a tumma no co nakaniisa tanno iidümmü kafünü eera no ka anya ma Asiya no.

A türü nja ta'diila tanno Masala a tananja aaga ndama Masala ndama tiya inggide ya nja tiya aganna kide ya nja tiya ara tö'dö ya, ndama nagoronggore tanno iidümmü kafünü eera no kidha ma kööyö tiya iini, ⁵ ndama Yasu Almasiichi ya adho ka fiini ya, ya adinö ka tumma ma Masala, ya afiki'dö ka inde ka dhidha ya, a tauugaara ma naguugaara ma 'büd'hülü. I'i asaasa angnga oolona angnga ka tatoroko tanno aja ana eriidö tiya iini. ⁶ Anangnga angnga kada

tauugaara nja ka'boge ma talinggo ada a Masala nja Pupa tiya iini, tidhindhī nja türü kungngo iini turi ta'billi. Amiin.

⁷ Aaga assa kini inni ungunu atö'dö ndama tülüügü,

a kadu nye'd'de kara tiji i'i

nja kadu tanno üfü i'i no,

a kadu ka 'büdhülü nye'd'de tafara kudumma iini.

Kara tatimin'da. Amiin.

⁸ Masala Uugaara miki, “A'a na dhidha na ta eere, oogo ma 'bitingngö, maganeene, oogo mungngo mara tö'dö, mana türü ma eema nye'd'de.”

Tata tüm'bü ma tumma tanno Yasu

⁹ A'a na örre tiya ada Yühanna, angnga ta unggodho ka dhügürü nja tauugaara nja tidhi oona ku'bu naaja ka Yasu. Naganna a'a ka jasiira ma Batümüs kudumma tumma ma Masala nja tumma tanno Yasu. ¹⁰ İkirī Koronggore ka

'dingngö kede ka oona ka uuru ma Uugaara, ikirī a'a ka föönyö ömö'di kalneege ko'd'do afa fara ma tınıidö. ¹¹ İki, “Kiri eema yüüdü ka

ijöögö ka sorne ya ku'bu nunggu co a nakaniisa tanno iidümmü kafünü eera no ka Afosus nja Samirna nja Pregamus nja Tiyatira nja Saardis nja Filadlifya nja Ladükiya.”

¹² Nikirī a'a ka tassa keere ma tiiri ömö'di ya eema nja a'a ya, nasala nakoyo ma nagalamba ma dahaba iidümmü kafünü eera. ¹³ Nasala a'a ömö'di ka 'dingnge ka söödö ma nakoyo ma

nagalamba afeene nja 'Bii'bala ma Tadü'd'dü, ten'di ma ungnö iini ka oona ma dhonggoro malla maco uune, a jönnö ma dahaba mimi'didene kini ka orro. ¹⁴ Awu ma üüdü yiini a'bassa afa musa, afeene nja ndugaara, iye niini ta'dangnga'da afa issi. ¹⁵ Uune niini kalimaana afa tanyaanya na lukulukadene ka motoo'do no, tumma niini kafeene nja fara ma 'biidi tiya iisö ku'bu dhabbu ya. ¹⁶ Ümmü midigi miidümmü mafünü eera ka niisö ma kuri nja kulu'ba ma dhonggoro mo, mana kuri ka na'dugugini ateera meene micci akürö ndama miini ka niinö, alimaana ka dhugudha afa ndanaaya ma uuru ka teene.

¹⁷ Kede ka tasala i'i ya na'dinggö kini ka uune afa ömö'di ya eyi ya, ikiri ka tümünü niisö ma kuri niini eede ka oona iki, "Fa tari'ba, a'a na dhidha na ta eere, ¹⁸ a'a nefe ka 'di ya naga eyi a'a nungngo nefe ka 'di ta'billi turi ta'billi, a'a nana türü nadagii'bi inde nangafata ma inde ungnö eede nja 'buugu ma inde.

¹⁹ "Nggeege arigiri eema yüüdü ka ijöögö ya so, eema ya 'bitingngö nja tiya ara tö'dö keere afe'de ya. ²⁰ A niimö ya küdhü ma midigi tammo iidümmü mafünü keera mo müüdü kijöögö kede ka niisö ma kuri mo, nja nakoyo ma nagalamba ma dahaba nüüdü na iidümmü kafünü eera no, midigi tammo iidümmü mafünü keera mo eege ka kadhangga ma nakaniisa tanno iidümmü kafünü keera no, nja nakoyo ma nagalamba ma dahaba na iidümmü kafünü eera no eege ka nakaniisa tanno iidümmü kafünü keera no."

2

Tumma ma co kaniisa ma Afosus

¹ “Arigiri ada tumma co tadhangga ma kaniisa ma Afosus,

Tumma no ö'dö ndama ömö'di tiya ümmü midigi mïdümümü mafünü eera mo a niisö ma kuri, ungeene ka söödö ma nakoyo ma nagalamba ma dahaba ma iidümümü kafünü eera no. ² Nussu a'a linggo nüüdü a dhügürü tiya üüdü nja tidhi oona ku'bu tanno üüdü. Nussu a'a a'da taalo o'o nasaasa tumma na kadu tanno oroko no, nussu a'da nagüiri o'o taneene ma kadu tanno iki a'da eege kada kadafiini a'da eege taalo kada kadafiini naduna eege kada korokoro. ³ O'o nidhi oona ku'bu nadagalinggo dhorro kudumma eere tiya eede nitaalo nagi'di.

⁴ Lakiini niimö yeede ka koroo'bo nja o'o miini ya, kudumma üüdü ka taadha ka tasaasa nüüdü na dhidha no. ⁵ Agüigü kiga yungngo üüdü ka 'dinggö ndama iini, naadha ka tatoroko napadaga ka linggo tanno üüdü ka dhidha no, üürü taalo o'o naadha ka tatoroko ya, ara a'a tö'dö küdü na'duga nakoyo ma lamba yüüdü ka 'buugu tiya oono. ⁶ Lakiini tumma no kanangnga a'a ka 'diila nja o'o kudumma üüdü ka anu ka tumma na Nikola afa meede ka anu kide kunggo.

⁷ Ömö'di ya ana iisine ya fa kini atoodo ka tumma tanno Koronggore ka teemaga co nakaniisa no. Ara a'a tanangnga ömö'di ya ii'baana kagu fa ma tefe ka 'di ya ka 'di ma singgi ma Masala ya.”

Tumma ma co kaniisa ma Samirna

⁸ “Arigiri ada tumma co tadhangga ma kaniisa ma Samirna,

Tumma no kö'dö ndama ömö'di tiya dhidha ya nja tiya eere ya, ömö'di ya aga eyi efe ka 'di afe'de. ⁹ Nussu a'a dhügürü yüüdü, nussu a'a a'da na'döngngönyö o'o, lakiini tumma dhorro nana o'o eema dhabbu, nussu a'a tumma ma midhi ma kadu tanno iki a'da eege ka Yahüüdü no, lakiini eege taalo ka Yahüüdü, lakiini eege ka la ma talaana kadu tanno Ebliisi. ¹⁰ Fa tari'ba a dhügürü tiya ara tö'dö küdü ya, ara Ebliisi tanangnga kadu könö ana kada ka pabuusu ma ta'b'ba aaga, aaga tüüni muuyu kide a füngngö ada'baaga. Aaga ümmü tumma neede dhorro salla aaga taaya, ara a'a tanangnga ndalembö ma tefe ka 'di aaga.

¹¹ Ömö'di ya ana iisine ya fa kini atoodo ka eema tiya Koronggore ka teemaga co a nakaniisa ya, ömö'di ya ii'baana ya taalo inde kara tili i'i ka oona teera ara.”

Tumma ma co kaniisa ma Pregamus

¹² “Arigiri ada tumma co tadhangga ma kaniisa ma Pregamus,

Tumma na ömö'di ya ana kulu'ba mo dhonggoro mana kuri ka na'dugugini a teera meene mo. ¹³ Nussu a'a a'da nanna o'o kiga, 'buugu ma kööyö tiya Ebliisi ya kiga. Nümmü o'o tumma ma a'a dhorro taalo o'o nanu ka tamma tanno eede, mündä ka uuru tanno Antibas ömö'di ya amma kede ya, eema tumma neede

dhorro ya, agiididene kada kannu ka 'buugu tiya Ebliisi ka tanna kide ya.

¹⁴ Lakiini niimö inggide idhilli anangnga a'a ka koroo'bo nja o'o, kudumma kadu könö kungngo üüdü kummü talaana na Balam, ya kalaana Blak ma tanangnga kadu ma Israyil a'da ka'dinggo ka kodhi ma tatoroko kagu uu'da ma tirri ma namasala, küünü eema ma weerö ma temelö. ¹⁵ Afe'de kadu könö kungngo üüdü kummü talaana na naNikola. ¹⁶ Nggeege aadha ka tatoroko, üürü nanu o'o ya, ara a'a tö'dö küdü kannu areere nö'dö teema koro'bo nja eene a kulu'ba tammo dhonggoro mo meede ka niinö mo.

¹⁷ Ömö'di ya ana iisine ya fa kini atoodo ka tumma tanno Koronggore ka teemaga co nakaniisa no. Ömö'di ya ii'baana ya, ara a'a tanangnga alman ya kaküdhü ya, nanangnga misü ma 'bassa mo iini ma eere tiya issi ya, ka takirinja kide, taalo ömö'di ma tussu illi ömö'di ya ananja iini ya."

Tumma ma co kaniisa ma Tiyatira

¹⁸ "Arigiri ada tumma co tadhanga ma kaniisa ma Tiyatira,

Tumma no kö'dö ndama 'Bii'bala ma Masala ya afinne ka iye afa issi ya, uune niini ka afeene nja tanyaanya tanno alukulukadene no. ¹⁹ Nussu a'a linggo nüüdü, nussu tasaasa nüüdü nja tamma nja linggo nja tidhi oona ku'bu, nussu a'a a'da nalinggo o'o dhabbu nadagii'bi linggo na dhidha no.

²⁰ Lakiini a'a nagoroo'bo nja o'o kudumma üüdü ka toolomana aka mana eere a'da Isabeel mo ko'do, mümmü eyi yoono a'da oogo ma ne'bi, malaana kadu neede a'da küünĩ eema ma temelö kagu uu'da ma tirri eema ma namasala. ²¹ Nanangnga a'a naguuru oono a'da maadha ka tatoroko illi oogo manu ka taadha ka temelö tanno oono. ²² Yungngo eede kara tapügü oogo ka tenggere ma dhügürü, nadhifi kadu na füngngö ana oogo no kadhügürü, üürü kene ka titaalo kaadha kalinggo ma tatoroko tanno oono. ²³ Ara a'a tagirina laala yoono afe'de, amang ka nakaniisa tussu a'da nawwa a'a nanggeedi nja nanggüüdü, ara a'a tamana eema aaga kada köje nja türü tanno üüdü.

²⁴ A 'bitingngö niki aaga, aaga na türeene ka Tiyatira no, aaga no taalo kata'da ka talaana tanno oono, taalo kussu tumma neene ka teema a'da tumma na Ebliisi na küdhü no, ara a'a tiki aaga a'da, taalo a'a nara tadho aaga ka oona a nümö tiya indhi ya afe'de. ²⁵ Lakiini aaga fa ka tiya kada ya, ara a'a ka öö'dö.

²⁶ Ömö'di ya ii'baana ya, ütü ka tumma tanno eede turi ya, ara a'a tanangnga tauugaara iini ma kadu nye'd'de kungngo.

²⁷ 'Ara i'i tauugaara meene a kuufi ma ndaliili, a'böyö ana eege ku'bu afa nadhafala ma tam'bala kungngo,'

afa meede ka 'duga tauugaara ka Pupa tiya eede. ²⁸ Ara a'a tanangnga ndalfoore ma taka iini afe'de. ²⁹ Ömö'di ya ana iisine ya fa kini

atoodo ka eema tiya Koronggore ka teemaga co a nakaniisa ya.”

3

Tumma ma co kaniisa ma Saardis

¹ “Arigiri ada tumma co tadhangga ma kaniisa ma Saardis,

Tumma na ömö'di tiya ana nagoronggore ma Masala ka iidümmü kafünü eera nja midigi ma iidümmü mafünü eera ya, nussu a'a linggo nüüdü, o'o nefe ka 'di ana eere, lakiini neyi o'o. ² Adinö ko'do nafa ka 'bandefe ka 'di ya öreene ya ndakete kara teyi kudumma linggo tanno üüdü taalo kadho ka fiini kidha ma Masala tammo eede. ³ Agiigi eema yüüdü ka takalaadene kide na taföonyö ya, amma kide, naadha ka tatoroko. Küdü ka titaalo nadinö ko'do ya, ara a'a tö'dö küdü afa tanyooro, taalo o'o nara tussu uuru neede kara tö'dö küdü iini no.

⁴ Lakiini liga kadu könö ungnö üüdü ka Saardis, taalo kanyoro ten'di yeene, kara tunggeene nja a'a ana en'di tiya ka'bassa ya ka oona, kudumma eene kama tümmöönö.

⁵ Ömö'di ya ara tii'baana ya ara tümmü ten'di ya ka'bassa ka oona afa meene, taalo a'a nara ta'duga eere yiini ka sorne ma tefe ka 'di, lakiini ara teema tumma niini kidha ma Pupa tiya eede nja kadhangga tanno iini. ⁶ Ömö'di ya ana iisine ya fa kini atoodo ka tumma na Koronggore ka teemaga co nakaniisa no.”

Tumma ma co kaniisa ma Filadlifya

⁷ “Arigiri ada tumma co tadhangga ma kaniisa ma Filadlifya,

Tumma ndama ömö'di tiya insili ada timin'da ya ana ngafata na Dawud kini kara tafa'da inye, taalo ömö'di ma teere kide, a kini kara teere kide ya, taalo ömö'di ma tafa'da. ⁸ Nussu a'a linggo nüüdü. Assa, a'a nungngo nafa'da inye o'o taalo ömö'di ara tambaanya teere kide. Nussu a'a a'da o'o a 'bantürü yüüdü ya dhilli ya, nümmü o'o tumma neede nafa kide, nitaalo na'düsünü eere yeede. ⁹ Ara a'a tanangnga kadu no ma la ma talaana ma Ebliisi na ümmü nanggeyi neene a'da eege ka Yahüüdü lakiini eege taalo ka Yahüüdü, a'da kakorokoro, ara a'a tanangnga eege ka tüürü küdü kidha ana küüge, amang kene tussu a'da a'a nasaasa o'o.

¹⁰ Kudumma üüdü ka tamma nidhi oona ku'bu ka tumma tanno eede, ara a'a tafa küdü ka uuru ma tatoroko tanno ara tö'dö, ma tara tö'dö ta'b'ba kadu ka oona nye'd'de na anna ka 'büdhülü no.

¹¹ Ara a'a tö'dö areere, afa ka eema tiya üüdü 'bitingngö ya iidi ömö'di öccö ta'duga ndalembö nüüdü. ¹² Ara a'a tanangnga ömö'di ya ii'baana ya kada miide ma la ma Masala tammo eede, taalo atö'dö kürö ndama iini. Ara a'a tarigiri eere kini ka oona ana eere ma Masala tammo eede nja eere ma anya tammo Masala tammo eede Örsaliim ma issi mo, mara tö'dö ku'bu ndama 'dotombo'do ndama Masala tammo eede. Nakiri eere yeede ya issi ya kini ka oona. ¹³ Ömö'di ya ana iisine ya fa kini atoodo ka tumma tanno Koronggore ka

teemaga co nakaniisa no.”

Tumma ma co kaniisa ma Ladükiya

¹⁴ “Arigiri ada tumma no co tadhangga ma kaniisa ma Ladükiya,

Tumma na ömö'di tiya Amiin adho ka fiini adhorro nja timin'da, i'i ya üüdü ma eema tiya Masala ka tadina ya. ¹⁵ Nussu a'a linggo nüüdü, nussu a'a a'da taalo o'o niicolo alla nagu'daana, nasaasa a'a a'da o'o niicolo alla nagu'daana. ¹⁶ Kudumma üüdü ka tayuyu taalo niicolo nitaalo nagu'daana ara a'a tunggu o'o kürö ndama niinö tanno eede. ¹⁷ Niki o'o a'da, 'Nüüsü a'a nana eema dhabbu, taalo a'a nasaasa niimö,' lakiini taalo o'o nussu tumma üüdü ka tarodo ka en'di ka oona, nüüni muuyu, nüüni mananggöyö, eema titaalo küdü, nakisinsoro, naneene ana oona ku'bu. ¹⁸ A'a tadirina tumma o'o a'da nana dahaba kede, ya lukuladene ana issi, amang küdü tüüsü, afe'de nana en'di ya ka'bassa ya, nagirni küdü ka oona amang küdü taküdhü oona ma modolo nüüdü no. Nana miiri ma iye namana küdü ka iye amang küdü tiji 'buugu.

¹⁹ Ara a'a talaana ömö'di yeede ka asaasa i'i ya nagirnaana kini. Nagu'daana ka eedi naadha ka tatoroko tanno üüdü. ²⁰ Na'dingnge a'a ka iye nadhoodho, ömö'di ya föönyö tumma neede afa'da iye ya, ara a'a co naguri nja iini, aguri nja a'a.

²¹ Ömö'di ya ara tii'baana ya, ara a'a tanangnga i'i ka temmi ka kööyö nja a'a, afa meede ka tii'baana nemmi nja Pupa tiya eede

ka kööyö tiya iini. ²² Ömö'di ya ana iisine ya fa kini atoodo ka eema tiya Koronggore ka teemaga co nakaniisa no.”

4

Kööyö na ka 'dotombo'do ya

¹ Nikiri a'a ka tasala inye ma 'dotombo'do ka tafa'da. Tumma ma ömö'di yeede ka aföönyö ka dhidha ya eema nja a'a a tumma kafeene nja tiniidö iki, “Sirigi ko'do kita na a'a tala o'o ka niimö tiya ara talinggo adene ka tiya keere ya.” ² Amussu kungngo ya, a Koronggore ka 'dingngö kede ka oona, kede kidha kannan nasala kööyö ka 'dotombo'do ana ömö'di ka temmi kide. ³ Ömö'di ya emmi ya, afeene nja misi ma dhöyö mo nja niigisi tanno kirikiri mo nja tam'biili taku'du kööyö ko'do afeene nja samaret. ⁴ A nagöoyö kukumu kadu kafünü egisö no (24), kaku'du kööyö ko'do, a kadiifi no kukumu kadu kafünü egisö no, kemmi ka kööyö kummü en'di kada ka'bassa, kalembö ma dahaba kungngo eene ka nanggüüdü. ⁵ A talimaana ma tombo'do ticci akürö ndama kööyö, a fara ma baana ma tombo'do. Kidha ma kööyö a nakoyo ma lamba ka iidümmü kafünü eera kafinne, nagoronggore ma Masala na ö'dö ka iidümmü kafünü eera no eege kamiini. ⁶ A kidha ma kööyö afeene nja to ma gasasa ka tinsili afa nduguri.

A ka söödö miini, taku'du ma kööyö eema tiya efe ka 'di ya egisö ya, iye unngo eene

kadhabbu kidha nja eere. ⁷ Nñimö ya adinö ya dhidha ya afeene nja tagaamu, aya asigi kide ya afeene nja kodha, a nñimö ya adinö ya iidoona ya afeene ka dhugudha ma ömö'di, a nñimö ya adinö ya egüisö ya afeene nja kolo tiya alagala ya. ⁸ Ndama eema tiya efe ka 'di ya egüisö ya nye'd'de, egedhe ungngo eene iidümmü kafünü ungodho, iye aku'du eege ka oona ndama teene nja kürö, taalo tüüsü meene ma rumeene osooso a naguuru,

“Tinsili, tinsili, tinsili,

Masala Uugaara ma ana türü mo,
ma 'billi nja 'bitingngö mara tö'dö.”

⁹ Eema ya egüisö ya efe ka 'di ya tüwe tüüsü ma tafünügü ko'do nja ta'diila nja tindhigi ko'do a ömö'di tiya emmi ka kööyö ya efe ka 'di turi ta'billi. ¹⁰ A kadüifi no kukumu kadu kafünü egüisö no, tüürü ka ömö'di tiya emmi ka kööyö ya kidha kamma ka ömö'di ya efe ka 'di ta'billi, kadhifi kalembö neene kidha ma kööyö kiki,

¹¹ “Ka Uugaara müidi nja Masala,

o'o nama tindhigi ko'do nja tamma nja türü,
kudumma üüdü ka talinggo eema nye'd'de
ndama eedi tiya üüdü eefe ka 'di.”

5

Sorne nja dhünggü

¹ Nikiri a'a ka tasala sorne ka nñisö ma kuri, tanno ömö'di ya emmi ka kööyö ya ikirinja ka teene miini nja 'dugeere miini, kabünnü nahitimi kide ana hitimi na iidümmü kafünü eera no. ² Nasala tadhangga ana türü eema ko'd'do iki, “Mada i'i yungngo ama ta'buna

nahitimi ku'bu afa'da sorne?" ³ Taalo ömö'di ka 'dotombo'do nja 'büd'hülü nja 'büd'hülü ka tüm'bü atambaanya tafa'da sorne assa ka niimö tiya inggide ya. ⁴ Natafara 'do kudumma ömö'di ka titaalo adunadene ma tama tafa'da sorne iiri niimö ya inggide ya assa kide. ⁵ İkirı tadiifi könö ka tiki a'a, "Fa tafara, assa tagaamu ma siliga ma Yahüsa, a 'bereere a ma Dawud i'i akii'baana ana türü, a'bunaana nahitimi na iidümmü kafünü eera no afa'da sorne."

⁶ Nikiri a'a ka tassa ka dhünggü kafeene afa miini ka tendhe a'dingnge ka söödö ma kööyö nja eema tiya efe ka 'di ya egüso ya nja kadifi. Nja dhünggü ya ana iidö ka iidümmü kafünü eera nja iye ka iidümmü kafünü eera no, eege ka nagoronggore na Masala na iidümmü kafünü eera no, kagürünüdene ka 'büd'hülü ka ona nye'd'de. ⁷ İkirı dhünggü ka öö'dö a'duga sorne ka niisö ma kuri tanno ömö'di tiya emmi ka kööyö ya. ⁸ Kini ka 'duga sorne ya, ikiri eema ya egüso ya efe ka 'di ya nja kadifi no kukumu kadu kafünü egüso no ka tüürü ka dhünggü kidha a nagüüge, kisirin'di ungnge eene ka iisine eege in'dili, a naadho ma dahaba kadigine a kondho, teema nja Masala na kadu tanno insili no eege kamiini. ⁹ Katagüüwe tüüsü ma issi mo kiki,

"O'o nama ta'duga sorne
nafa'da nahitimi miini
kudumma üüdü ka takatendhe

5:2 5.2 Danial 12.4 5:5 5.5 Takwiin 49.9; Asaiya 11.1, 10 5:6
5.6 Asaiya 53.7; Yühanna 1.29 5:9 5.9 Tüüsü ma Nakaaru 33.3;
Asaiya 42.9-10

na o'o taana kadu a Masala ana eriido tiya
 üüdü
 ndama kadu kasiliga nja tumma ka tam-
 bananjaana ku'bu nja kadu nja naanya
 'do.

¹⁰ Nanangnga eege kada tauugaara nja ka'boge
 na Masala,
 kada naguugaara ma 'büdihülü."

¹¹ Nassa co afe'de naföonyö tumma ma kad-
 hangga dhabbu. Kaku'du kööyö ka oona nja
 eema tiya efe ka 'di nja kadüüfi. Eege na alif
 kafünü kide ana alif kada'baaga. ¹² Kalneege
 ko'd'do kiki,

"Dhünggü ya atendhe ya
 i'i yungngo ama ta'duga türü nja eema
 dhabbu nja ta'dara nja türü
 nja tindhigi ko'do nja tafünügü ko'do."

¹³ Naföonyö a'a eema tiya ka 'dotombo'do ya nja
 tiya ka 'büdihülü nja tiya ka 'büdihülü ka tüm'bü
 ya nja tiya ka to ya nja 'buugu ka oona nye'd'de
 iki,

"Ömö'di tiya emmi ka kööyö ya nja dhünggü,
 kada kanangnga ta'diila a Masala
 nja tindhigi ko'do nja tafünügü ko'do nja
 türü turi ta'billi."

¹⁴ Eema ya efe ka 'di ya egüisö ya tiki, "Amiin," a
 kadüüfi tüürü ku'bu a nagüüge kafara kini.

6

Tafa'da nahitimi na üdümmü kafünü eera no

¹ Nasala a'a dhünggü ka tafa'da hitimi ya dhidha ya ana ka na iidümmü kafünü eera no, nikiri a'a ka föönyö nümö tiya efe ka 'di tiya egüisö ya, alneege ko'd'do kafeene afa fara ma baana ma tombo'do, "Aayu!" ² Nikiri a'a ka tassa co kanna nasala muttu a'bassa, ömö'di ya aka kide ya ana taprpara ka nüisö a ndalembö ma tii'baana ananja iini, öö'dö kürö ma tii'baana ii'baana.

³ Ka dhünggü ka tafa'da hitimi ya eera ya, naföönyö a nümö tiya efe ka 'di ya eera ya ka tiki, "Aayu!" ⁴ A muttu könö adhöyö ö'dö kürö. Ömö'di ya aka kide ya, ananja türü iini ma tö'dö a'duga ta'diila ka 'büdhülü, amang ka kadu tagirina ajeene. Kanangnga kulu'ba ma dhonggoro mo iini.

⁵ Aga dhünggü ka ndafa'da hitimi ya iidoona ya, naföönyö a nümö tiya efe ka 'di ya iidoona ya ka tiki, "Aayu!" Nasala muttu ya 'dü'd'dü ya, ömö'di ya aka kide ya, misaana unngo iini ka nüisö. ⁶ Naföönyö tumma ka söödö ma eema tiya efe ka 'di ya egüisö ya, katiki, "Almiti ma dhokoro ana jine ama uuru ka ungodho, almiti ma mudeere ma iidoona ana jine ma uuru ka ungodho, lakiini fa taga'da uu'ba nja ngeeli."

⁷ Ka dhünggü ka tafa'da hitimi ya egüisö ya, naföönyö a nümö tiya efe ka 'di ya egüisö ya ka tiki, "Aayu!" ⁸ Nikiri a'a ka tassa co nasala muttu irrifi kaseere, ömö'di ya aka kide ya, ana eere a'da inde, nja 'buugu ma inde kuurna i'i keere kete, Türü kungngo eene ma 'dakeyi ma 'büdhülü ma tiidi eege a kulu'ba tammo

dhonggoro mo, ana iire nja maara nja eema ma toroko ma 'büd'hülü.

⁹ Aga dhünggü ka ndafa'da hitimi ya iidümmü no, nasala nagorongore tanno kadu na aradene no ka üüdü ma tumma tanno Masala no nja tumma tanno eene ka tageema no ka misä ma tirri ka tüm'bü. ¹⁰ Kikiri katiidhe ko'd'do kiki, "Taagaada Uugaara ya Insili, ya tatimin'da ya, taalo o'o nara tümümü kadu ma 'büd'hülü na'diinö ada ungngo ma eriidö tiya iidi?" ¹¹ En'di ya ka'bassa ya, kananja kene ku'bu, iki eene a'da kagünü idhilli ara türeene ma köje nja kadu na alinggo no nja nagöre tanno eene no ara tagirinadene afa eege a'dimo.

¹² Nikiri a'a ka tasala dhünggü ka tafa'da hitimi ya iidümmü afünü unggodho ya. A 'büd'hülü tatinggi'di dhindho, a ndanaaya ta 'dü'd'dü kafeene nja taliisi ma fara, a tere tafeene nja eriidö nye'd'de kungngo, ¹³ a midigi ma 'dotombo'do ta'dinggö ka 'büd'hülü afa iye ma indüye na arume no ka 'dinggö ndama 'daafa a tanya ka tagi'di eege ka oona dhindho. ¹⁴ A 'dotombo'do tadum'budu ko'do afa sekede, a na'dikinya nja najaseera tooso ka na'buugu tanno eene nye'd'de kungngo.

¹⁵ A naguugaara ma 'büd'hülü nja kadu nüifi no nja kadu ma eema dhabbu nja naguugaara ma nasigira, a naguugaara nja kasaga in'dili kungngo nja tanno taalo ka kasaga no, nye'd'de karünö kaco kubumba nja naagara ma na'dikinya. ¹⁶ Kiki a na'dikinya nja naagara, "Aaga 'dinggö kidi ko'do aaga taküdhü ungngo kudumma iye tanno ömö'di tiya emmi ka kööyö

ya nja tagoroo'bo tanno dhünggü. ¹⁷ Kudumma uuru ma tagoroo'bo tanno eene na dhabbu no ka ndö'dö, a mada i'i yungngo ara tambaanya eege?"

7

Kadu ma Israyil nö'dö 144,000

¹ Nggeege afe'de nasala a'a kadhangga ka egüisö ka'dingnge ko'do ka na'dugugini ma 'büd'hülü ada egüisö miini, kakara a tanya ma 'büd'hülü na egüisö no, amang ka tanya tafa tüisö ka 'büd'hülü nja to alla naafa. ² Nafada nasala tadhangga könö ö'dö ko'do ndama fiini ma ndanaaya, hitimi ya Masala tammo efe ka 'di mo ungnge iini. Ümmünü kadhangga na egüisö no ko'd'do na ana türü ma taga'da 'büd'hülü nja to no. ³ Iki eene, "Aaga fa taga'da 'büd'hülü nja to nja naafa, ara ungnge kabünnü hitimi ka kasaga tanno Masala tammo aja ka nadhugudha." ⁴ Nikiiri a'a ka aföönyö a'da kadu na kabünnü hitimi kene ka nadhugudha no kö'dö na alif a kadu ka iidümmü a kadu keera kafünü egüisö (144,000) ndama siliga ma Israyil nye'd'de kungngo.

⁵ Na alif kada'baaga kafünü eera (12,000) ndama siliga tiya Yahüüsa
na alif kada'baaga kafünü eera (12,000) ndama siliga tiya Röbin
na alif kada'baaga kafünü eera (12,000) ndama siliga tiya Jad.

⁶ Na alif kada'baaga kafünü eera (12,000) ndama siliga tiya Ashiir

na alif kada'baaga kafünü eera (12,000) ndama
siliga tiya Naftali

na alif kada'baaga kafünü eera (12,000) ndama
siliga tiya Manasi.

⁷ Na alif kada'baaga kafünü eera (12,000) ndama
siliga tiya Shamön

na alif kada'baaga kafünü eera (12,000) ndama
siliga tiya Lawi

na alif kada'baaga kafünü eera (12,000) ndama
siliga tiya Yasakir.

⁸ Na alif kada'baaga kafünü eera (12,000) ndama
siliga tiya Zabaloon

na alif kada'baaga kafünü eera (12,000) ndama
siliga tiya Yüüsif

na alif kada'baaga kafünü eera (12,000) ndama
siliga tiya Binyamiin.

Kadu na dhabbu no

⁹ Nikiiri a'a ka tasala kadu kadhabbu taalo
ömö'di ma tambaanya tinni eege ndama naanya
nja kadu 'do nja tumma ka tambananjaana
ku'bu, ka'dingnge ana kö'dö kidha ma kööyö nja
kidha ma dhünggü, kümmü en'di ya ka'bassa
ya ka oona, kümmü iisine ma naafa ma tamuru.

¹⁰ Kiidhe ko'd'do kiki,

“Toolona kungngo a Masala tammo aja

ma emmi ka kööyö mo

nja dhünggü afe'de.”

¹¹ A kadhangga nye'd'de takaku'du kööyö ko'do
nja kadifi nja eema tiya efe ka 'di ya egüüsö ya.
Küürü ka kööyö kidha ana dhugudha kümmü
Masala, ¹² kiki a'da,

“Amiin, tafünügü ko'do nja tindhigi ko'do nja
tussu eema
nja tamana ta'diila nja tindhigi ko'do
nja türü nja tambaanya ka na Masala tammo aja
turi ta'billi.

Amiin.”

¹³ Ömö'di könö ana ka kadifi iki a'a, “Kadu öjö
eege kungngo kümmü en'di ya 'bassa ya ka oona,
eege kö'dö ndama kiga?”

¹⁴ Nikiiri a'a ka tiki iini, “Ömö'di eede, nussu
o'o.”

Iki a'a a'da, “Kadu no eege kungngo koolon-
adene ka dhügürü tiya dhiiri ya, eege kamiini,
kagunu en'di yeene ana eriido ma dhünggü
anangnga eege kada ka'bassa.

¹⁵ Yungngo eene ka tanna kidha ma kööyö tanno
Masala
kalinggo ada oono uuru ana ooso kungngo
ka la tiya oono,
nja ömö'di tiya emmi ka kööyö ya
ara taküdhü eege ka oona ka fangga tammo
iini.

¹⁶ Taalo iire ara tagu eege,
a tenege ka tagu eege afe'de,
taalo ndanaaya ara tagu'du eege,
a tagu'daana taalo kara tala eege ka oona.

¹⁷ Kudumma dhünggü ya ka söödö ma kööyö ya
ara tadasaana afa kene
uurugu eege ka nduguli ma 'biidi ma tefe ka
'di.

7:14 7.14 Danial 12.1; Matta 24.21 **7:14** 7.14 Asaiya 1.18

7:16 7.16 Asaiya 49.10 **7:17** 7.17 Tüüsü ma Nakaaru 23.1-2;
Yühanna 6.35; Yühanna 7.37-38; Yühanna 10.11-14

A Masala tayugu 'büidi ma iye eene ka iye.”

8

Hitimi ya iidümmü afünü eera ya

¹ Ka dhünggü ka ndafa'da hitimi ya iidümmü afünü eera ya, a 'buugu tamudhudhuli ka 'dotombo'do a dhüdhü ma ndanaaya. ² Nasala kadhangga na iidümmü kafünü eera no ka'dingnge ana ko'do kidha ma Masala, iidö tananja eene ka iidümmü kafünü eera.

³ A tadhangga könö tö'dö ümmü dha ma kondho ma dahaba öö'dö a'dingnge ka misä ma tirri. A kondho tananja iini dhabbu ma tirri iini, amang kini tagusu ka fara ma kadu tanno Masala nye'd'de ka misä ma tirri ma dahaba kidha ma kööyö. ⁴ A ndhigö ma kondho tisi a kürö ndama nääsö ma tadhangga in'dili nja tafara ma kadu tanno Masala kaco oo'do kidha ma Masala. ⁵ İkirä tadhangga ka tümmü dha ma kondho adigi ässi ma tirri kide, apügü i'i co 'büdhülü, tabaana ma tombo'do nja talimaana ma tombo'do nja tatänggi'di ma 'büdhülü.

İidö na iidümmü afünü eera no

⁶ A kadhangga na iidümmü kafünü eera no kümmü iidö ya iidümmü kafünü eera no, kindinaana oona ku'bu ma tabbü eege.

⁷ A tadhangga ya dhidha ya tabbü tinüidö niini, ikirä olle tö'dö nja ässi atonggoonyo ana eriidö, öö'dö uurunja ka 'büdhülü. A 'dakeyi ma 'büdhülü tatinyogo, a 'dakeyi ma naafa tatinyogo nja ooyo tiya agiiri ya nye'd'de.

⁸ A tadhangga ya eera ya tabbü tinniido niini, a niimö adhabbu afa 'dikinya afinne nye'd'de apügünja co to a 'dakeyi ma to tatem'bele kada eriidö. ⁹ A 'dakeyi ma eema ya efe ka 'di ya anna ka to ya taaya, a 'dakeyi ma namürkabü tatangga'da.

¹⁰ A tadhangga ya iidoona ya tabbü tinniido niini, a timidigi kadhabbu ka a'dinggö ndama 'dotombo'do ka finne afa issi ka'dinggö ka 'dakeyi ma neeri nja nakanduguli ma 'biidi.

¹¹ Eere ma timidigi a'da Tamaara. A 'dakeyi ma 'biidi ta'bele a'diiri, a kadu na kooye no taaya kadhabbu kudumma iini ka'diiri.

¹² A tadhangga ya egüisö ya tabbü tinniido niini, a 'dakeyi ma ndanaaya tabbü adene, nja 'dakeyi ma tere nja 'dakeyi ma midigi, idhi a türeene ma töyeene neene talüllü, a türeene ma töyeene ma uuru nja ooso titaalo.

¹³ Nassa co nasala kolo ka alagala ka söödö ma 'dotombo'do, eema ko'd'do, "Am'ba, am'ba, am'ba ka kadu ma 'büdhülü kudumma türeene ma fara ma iidö na kadhangga tanno iidoona no kara tabaana."

9

¹ A tadhangga ya iidümmü ya, tabbü tinniido niini, nasala timidigi ka 'dinggö ka 'büdhülü ndama 'dotombo'do, anangnga ngafata ma ööye tiya adhonggoro ya iini. A tadhangga ya iidümmü ya, tabbü tinniido niini, nasala timidigi ka 'dinggö ka 'büdhülü ndama 'dotombo'do,

anangnga ngafata ma ööye tiya adhonggoro ya iini. ² A timidigi tafa'da ööye tiya dhonggoro ya, a ndhüigö tisi kürö ndama iini afa ndhüigö ma tambürüü'di na dhabbu no, a ndanaaya nja 'dotombo'do tandüüli nja 'buugu 'do kudumma ndhüigö ma ööye. ³ A müdüüni tö'dö kürö ndama ndhüigö kaküdhü 'büdhülü, a'duga türü afa türü ma na'baja ma 'büdhülü kungngo. ⁴ Kiki iini a'da afa taga'da ooyo ma 'büdhülü alla ooyo ya kirikiri ya nja naafa, illi kadu na taalo kana hitimi ma Masala ka nadhugudha tanno eene. ⁵ Taalo kananja türü eene ma tiidi eege, lakiini apusu eege a nagatereene kiidümmü, tapusu niini kafeene nja tüföönö ma 'baja. ⁶ Ara kadu tasaasa inde ka naguuru tanno miini no taalo kara taluna, kasaasa taaya, inde tiisö eene ku'bu.

⁷ A müdüüni tafeene nja naguttu no kindinaana oona ku'bu ma koro'bo no, eema ungngo eene ka nanggüüdü afeene nja kalembö ma dahaba, dhugudha yeene afeene nja dhugudha ma ömö'di. ⁸ Awu yeene afeene afa awu ma iiya, igini neene kafeene nja kiselle ma agaamu. ⁹ A naaro neene tafeene nja mudugusi ma ndaliili, a fara ma egedhe tiya eene kafeene afa uune ma karru ma naguttu kadhabbu kiisö ka koro'bo. ¹⁰ Nakatiidi miini kaföönö afa nakatiidi ma na'baja, türü kungngo iini ma tili kadu ka oona a nagatereene kiidümmü. ¹¹ Uugaara ungngo eene i'i ya tadhangga ma ööye ya dhonggoro ya, ana eere a tangga Ebriya yiini a'da Abbdün, a tangga Yünan a'da Abulion.

¹² Tagoroo'bo na dhidha no kanco, a tagoroo'bo öccö keera kara tö'dö afe'de.

¹³ A tadhangga ya iidümmü afünü unggodho ya tabbü tiniidö, naföönyö fara köö'dö kürö ndama iidö tanno egüisö no ka misi ma tirri ma dahaba mo ka Masala kidha mo. ¹⁴ A tumma tiki a tadhangga tiya iidümmü afünü unggodho ya ümmü tiniidö ya, “Apa ka kadhangga tanno egüisö no na imi'dinja ka ri ma Fürat ya dhabbu ya.” ¹⁵ A kadhangga tanno egüisö no kindinaana oona ku'bu nja ndanaaya nja uuru nja tere nja ürüünü, amang kene tagirina türeene ma kadu. ¹⁶ Naföönyö a'a a'da nasigira ma naguttu kö'dö na alif kadhabbu.

¹⁷ Nasala naguttu nja kadu tanno aka kide no a kümböödö kana namudugusi kafeene nja issi adhöyö öödhe, a 'dü'd'dü, a kirikiri kafeene afa kebriit. A nanggüüdü ma naguttu kafeene nja nanggüüdü ma agaamu, issi ticci kürö ndama eene ka nünö nja ndhüigö nja kebriit. ¹⁸ A türeene ma kadu tagirinadene a tagoroo'bo tanno iidoona no, issi nja ndhüigö nja kebriit ya icci a kürö ndama nünö ma naguttu no. ¹⁹ Türü ma naguttu ka kaneene ka nünö nja nakatiidi tanno eene, kudumma nakatiidi tanno eene kafeene nja nöönü a nanggüüdü kagi'di kadu iini.

²⁰ A türeene ma kadu tanno oolonadene ka tagoroo'bo no kitaalo kaadha ka tatoroko tanno eene ka tagalinggo ana iisine tanno eene no, kamma ka nagana'bu ana eema ma namasala ya ma dahaba ya nja fudda nja tanyaanya nja

misi nja ndagee'di ma eema namasala taalo kara tambaanya tiji 'buugu kitaalo kaföonyö eema kitaalo kunggeene. ²¹ Kitaalo kaadha ka tagirina kadu nja tageene nja temelö nja nyooro.

10

Tadhangga nja sorne ya idhilli ya

¹ Nikiri a'a ka tasala tadhangga könö ana türü unggunu ku'bu ndama 'dotombo'do. Aküdhü oona a tülüügü, a tam'biili kungngo iini ka üüdü, dhugudha yiini afeene nja ndanaaya, uune niini tafeene nja nagiide ma issi. ² Sorne ya idhilli ya ma ungnö iini ka niisö, ma tanfa'da. Anangnga awwa ma niisö ma kuri yiini ka to, anangnga awwa ma niisö ma küüle yiini ka 'büdhülü. ³ Adhiya a tumma ko'd'do afa fara ma tagaamu. Kini ka ndakiidhe ya, a baana ma tom'bo'do na iidümmü kafünü eera no talneege a fara tiya eene. ⁴ Kene ka ndageema ya, a'da nakindinaana a'a oona ku'bu ma tarigiri, nikiri ka föönyö tumma ndama 'dotombo'do iki a'a, "Nafa takiri eege ku'bu bünnü hitimi kide afa tabaana ma toombo'do na iidümmü afünü eera no ka takiki."

⁵ İkiri tadhangga yeede ka tasala i'i ka 'dingnge ana ko'do ka to nja 'büdhülü ya, alaga niisö ma kuri niini co 'dotombo'do. ⁶ Aküdüönö ana eere ma ömö'di tiya efe ka 'di ta'billi ya, marü'bü 'dotombo'do ana eema tiya inggide ya nye'd'de, nja 'büdhülü ana eema tiya inggide ya, nja to ana eema tiya inggide ya nye'd'de, iki, "Taalo tadoono ku'bu afe'de. ⁷ Lakiini ka

naguuru tanno tadhangga tiya iidümmü afünü eera ya ka tabbü tiniidö niini ya, ikiri tumma na Masala na küdhü no ka ndatiimö afa ma nagane'bi na alinggo ada oono no ka tageema i'i kungngo."

⁸ A tumma neede ka taföonyö ndama 'dotombo'do no, eema nja a'a afe'de iki, "Kolo na'duga sorne ya tanfa'da ya ka nīsō ma tadhangga ya 'dingnge ana ko'do ka to nja 'būdhülū ya."

⁹ Nikiri a'a kaco ka tadhangga niki iini anangnga sorne ya idhilli ya a'a. Iki a'a, "'Duga naguri ara tanangnga eedi yüüdü ka 'diiri, i'digi'di afa küde üdü ka niinö." ¹⁰ Nikiri a'a ka 'duga sorne ya idhilli ya ka tadhangga ka nīsō natömmü i'i. A'digi'di afa küde kede ka niinö, lakiini kede ka tatamü a'diiri kede ka eedi. ¹¹ A tumma tiki a'a, "Eema a tumma tiya tö'dö no afe'de co a kadu 'do nja nagonggo'do nja naguugaara."

11

Kadu na adinö kide na eera no

¹ Kanangnga tam'bala a'a kafeene nja kuufi iki a'a, "Fiki'dö ninni la ma Masala nja misī ma tirri, ninni kadu na afara ka Masala kide no. ² Lakiini 'dadillö na kürö ma la ma Masala no, fa kene nafa tinni eege kudumma eene kananja a kadu tanno taalo ka Yahüüdü no, kara tisiraana ka anya tammo insili mo a nagatereene kukummu kadu keera kafünü eera (42). ³ Ara a'a tanangnga türü a kadu tanno adini kide no keera ndama

a'a, en'di ma nataliisi ungnö eene ka oona, kara teema tumma na Masala a füngngö alif miyateene sitiin (1,260).”⁴ Kadu na eera no eege ka naafa ma 'dikidiyö nja nakoyo ma lamba tanno eera no, a'dingnge ana ko'do kidha ma Uugaara ma 'büdhlü no.⁵ Ka ömö'di töccö kara tasaasa tili eege ka oona ya, issi tö'dö kürö ndama eene ka naniinö kagirina nadiidi neene, nggeege ömö'di ya asaasa tili eege ka oona ya ara tiididene.⁶ Türü kungngo eene ma teere ka 'dotombo'do a tombo'do taalo kara tede ka naguuru tanno eene kara teema kide no, a türü kungngo eene ma ta'bele 'büidi kada eriidö kabbü 'büdhlü a maara kadhoonyo kene ka asaasa.

⁷ 'Bitingngö kene ka ndatiimö tumma neene ya, a niimö ma toroko ya ö'dö kürö ndama ööye tiya dhonggoro ya ara tako'do kene ii'bi eege agirina eege.⁸ Ofo yeene tapügünja ka nafiini ma anya tammo dhabbu mo, ana eere ma taköje a'da Sadöma nja Misiri, kita Uugaara tiya eene ka tabünnü ka salii'bi ya.⁹ A kadu ndama naanya nye'd'de nja kadu 'do nja tumma ka tambananjaana ku'bu tadinö ka ofo tiya eene a füngngö iidoona a dhüdhü miini, taalo kara tafa ka ömö'di töccö a'da atü'bü eege.¹⁰ Kadu ma 'büdhlü kara tadhodho küüni taanyara ma inde tanno kadu tanno eera no, kamana eema eene kudumma nagane'bi tanno eera no köö'dö a dhügürü a kadu ka 'büdhlü.

¹¹ Ka naguuru tanno iidoona a dhüdhü miini no ka ndafaradene ya, a koronggore ma tefe

ka 'di tö'dö ndama Masala öö'dö kene ka oona, kafiki'dö ka'dingnge ko'do, ari'ba түmmü kadu na adinö kene no. ¹² Kaföonyö tumma kalneege ko'd'do ö'dö ndama 'dotombo'do iki eene, “Aaga sirö ko'do kita.” Kikiri ka sirö co 'dotombo'do ka tülüügü, nadiidi meene tadinö kene.

¹³ Ka uuru tanno miini no a 'bүdhүlү tatinggi'di dhindho, a 'dakeyi ma anya ada'baaga түrrүdү. A kadu taaya na alif ka iidүmmү kafүнү eera (7,000) kudumma ma tatinggi'di ma 'bүdhүlү, ari'ba түmmү türeene ma kadu kafүнүgү Masala ma 'dotombo'do ko'do.

¹⁴ A tagoroo'bo na eera no co, a tagoroo'bo na iidoona no ara tö'dö kete kungno.

Tinüdü ya iidүmmү kafүнү eera

¹⁵ A tadhangga ya iidүmmү afүнү eera ya tabbü tinüdü niini, a tumma talneege ko'd'do ndama 'dotombo'do kiki,

“Tauugaara ma 'bүdhүlү kanda tauugaara tiya Uugaara tiya aja nja Almasihi tiya iini, i'i ara tauugaara turi ta'billi.”

¹⁶ A kadüfi no kukumu kadu kafүнү egüisö no, temmi ka nagöoyö tanno eene ka Masala kidha no, küürü ku'bu ana dhugudha күmmү Masala.

¹⁷ Kiki,

“Kanangga ungngo ta'diila o'o, Masala Uugaara mana түrү, ma 'bitinggö mo, maganeene ma 'billi, kudumma üüdү ka a'duga түrү nüüdү na tauugaara.

¹⁸ Kadu ma kajeene kagoroo'bo,

kudumma uuru ma tagoroo'bo tanno üüdü
 ka ndö'dö
 nja uuru ma tapusu kadu na aaya no.
 Uuru ka ndö'dö ma üüdü kara tanangnga
 talingnge a kadu tanno üüdü nagane'bi,
 nja kadu na insili no nja kadu tanno ari'ba
 eere tiya üüdü no,
 na dhiidhi no nja tanno iifi no,
 nagirina kadu na ka'da 'büdhülü no.”

¹⁹ A la ma Masala tatanfa'da ka 'dotombo'do, sandü ma timi'di tumma noono tabbü 'dala ka la ma Masala. A tombo'do talimaana, kabaana, a 'büdhülü tatinggi'di ajeene, a köröörö ta'dinggeene.

12

Aka nja ni ma 'biidi

¹ A niimö tabbü 'dala ka 'dotombo'do keefe, aka magirni ndanaaya oono ka oona, a tere kono ka uune ka teene, a kalembö ma midigi tammo ada'baaga mafünü eera no, a ndalembö mungngo oono ka üüdü. ² Magüröönö mafara kudumma tin'di ma teene. ³ A niimö könö tabbü 'dala ka 'dotombo'do keefe nja ni ma 'biidi ya dhabbu ya öödhe afa issi, nanggüüdü kungngo iini ka iidümmü kafünü eera ana iidö kada'baaga, nja ndalembö ka iidümmü kafünü eera. ⁴ Öösi 'dakeyi ma midigi ma 'dotombo'do ana tiidi tiya iini üpü co 'büdhülü, ikiri ni ma 'biidi ka 'dingnge ka aka kidha miini ka asaasa ta'duuru 'bii'bala kono kara teene. ⁵ Mikiri ka tageene 'bii'bala ya miide ya, i'i yungngo ara

tauugaara ma 'büd'hülü nye'd'de kungngo a ku-
 ufi ma ndaliili, lakiini 'bii'bala yoono atonggoso
 aco ka Masala nja kööyö tiya iini. ⁶ Aka marünö
 maco a dhïile kita Masala ka takindinaana kono
 ku'bu, ma Masala kara tafa kono mamana eema
 oono a füngngö ö'dö alif miyateene sitiin 1,260.

⁷ A koro'bo tafiki'dö ka 'dotombo'do, Mikayiil
 nja kadhangga tanno iini nja nï ma 'biidi
 tageema koro'bo nja kadhangga tanno iini.
⁸ Lakiini eege taalo kana türü, a 'buugu yeene
 ta'dugadene ka 'dotombo'do. ⁹ A nï ma 'biidi ya
 dhabbu ya apügü i'i co 'büd'hülü, nï ya ma 'billi
 ya ana eere a'da Ebliisi nja Sitan ya iisini kadu
 nye'd'de, a'dingngö ku'bu i'i nja kadhangga tanno
 iini.

¹⁰ Nikiri ka aföönyö tumma ka alneege ka
 'dotombo'do ko'd'do kiki,
 "Bitingngö katiiimö toolona, a Masala tammo aja
 a türü nja tauugaara ma Masala tiya aja,
 nja tauugaara tanno Almasihi tiya oono.
 Kudumma ömö'di üüfünü eema ka nagöre tanno
 aja ka oona kidha ma Masala ya osooso a
 naguuru,
 kapügü i'i caa'bu.

¹¹ Eege kagii'bi i'i ana eriidö ma dhünggü nja
 tumma tanno eene ka tageema no,
 kapügü nanggeyi neene co meene kasaasa inde.

¹² Nggeege 'dotombo'do saga tadhodho nja kadu
 tanno anna inggide no,
 lakiini am'ba ka 'büd'hülü nja to
 kudumma Ebliisi a'bardaga ku'bu öö'dö
 kada.

I'i adiginigo a tagoroo'bo kudumma iini ka tussu a'da uuru niini ka öreene idhilli."

¹³ Kini ka tassa kini ka 'dinggö ka 'büdihülü ya, ikiri ka talinggo aka ma keene 'bii'bala kada miide mo. ¹⁴ İkiri egedhe ma kolo tiya dhabbu ya eera ya kananja aka, moonno ka taagala iini ku'b'ba ndama ni ma 'biidi ma co 'buugu tiya oono ka dhüle, kafa kono a nagürüünü kiidoona a dhüdhü miini. ¹⁵ A ni ta'binyaga 'biidi kürö ndama niinö tanno iini kafeene afa ri amang kini ta'duga oogo ungeene iini. ¹⁶ Lakiini 'büdihülü oolona ka aka afa'da niinö niini a'duuru ri ya ni ka tuuru ka co kürö ndama niinö tanno iini ya. ¹⁷ İkiri ni ka koroo'bo ka aka, ungeene aco tema koro'bo nja kadaada moonno, ya aföönyö tumma ma Masala na ümmü tumma ma Yasu no.

¹⁸ A ni ma 'biidi ta'dingnge ana ko'do ka ndamugu ma to.

13

Niimö ma toroko ö'dö kürö ndama to

¹ Nasala a'a niimö ma toroko ka tunggunu akürö ndama to nanggüüdü kungngo iini ka iidümmü kafünü eera ana iidö kada'baaga, iidö nye'd'de kana kalembö, nanggüüdü na miini no nagereene ma teela Masala kinggide. ² A niimö ma toroko yeede kadasala ya afeene nja ünggü, uune niini kafeene nja uune ma 'böö, afeene ka niinö afa niinö ma tagaamu, ikiri ni ka anangnga türü niini iini nja kööyö tanno iini nja tauugaara nye'd'de. ³ Üüdü ma niimö ma toroko ungodho afa ma tana niimö ya in'di ya akete ka teyi illi niimö ya in'di ya aleme, a kadu

ma 'būdhülü tadhere nye'd'de kungngo kuurna nīimō ma toroko keere. ⁴ A kadu tūürü ka nī tiya dhabbu ya kidha kamma kini kudumma iini ka anangnga türü niini a nīimō ma toroko kūürü ka nīimō ma toroko afe'de kamma kini kiki a'da, "Mada i'i yungngo afeene nja nīimō ma toroko ma tambaanya koro'bo nja iini?"

⁵ Mada anangnga nīinō a nīimō ma toroko eema indhīgī oona coo'do eela Masala, a'duga türü miini ka talinggo a nagatereene kukumu kadu keera kafünü eera. ⁶ İkirī ka tafa'da nīinō niini eela Masala, eela eere yoono nja 'buugu ma taneene tanno oono nja kadu tanno anna ka 'dotombo'do no. ⁷ A'duga türü ma teema koro'bo nja kadu tanno Masala ii'bi eege, a 'duga türü ma tauugaara ma naanya nye'd'de nja kadu 'do nja tumma ka tambananjaana ku'bu nja kadu. ⁸ Amang ka kadu ma 'būdhülü tamma kini nye'd'de kungngo, kadu na nagereene tanno eene ka titaalo kakirinja ka sorne ma tefe ka 'dī sorne ma dhünggü tiya atendhe ya jiddi ma 'būdhülü ka tagarü'bū adene.

⁹ Ömō'dī ya ana iisine ya fa kini atoodo kide.

¹⁰ Üürü ömō'dī ya ara co ka tatasaga ya,
i'i ara co ka tadasaga,
üürü ömō'dī kara tiididene a kulu'ba
ara tiididene a kulu'ba.

Tumma no kasaasa tidhi oona ku'bu ma kadu tanno insili no nja tamma.

Nīimō ma toroko anna kūrō ka 'būdhülü

¹¹ Nikirī a'a ka tasala nīimō ma toroko öccö ka tunggunu ko'do ndama 'būdhülü ana iidö

keera kafeene nja iidö ma dhünggü, eema afa ni ma 'biidi ya dhabbu ya. ¹² I'i alinggo a türü tanno niimö ma toroko tiya dhidha in'dili ana i'i kide kungngo. Anangnga 'bühülü nja kadu tanno anna kide katamma ka niimö ma toroko tiya dhidha ya 'dokotere tammo iini ma inde ma kaleme mo. ¹³ Adagüüni eema keefe a dhabbu unggugu issi ka 'bühülü ndama 'dotombo'do ka kadu kidha. ¹⁴ Iisini kadu ma 'bühülü alinggo tanno iini ma tamma kini, niini ka 'duga türü adagalinggo kidha ma niimö ma toroko ya dhidha ya. A'buu kadu ma 'bühülü karü'bü koronggore ma niimö ma toroko ya abbü adene a kulu'ba ya assa ka aleefe tefe ka 'di. ¹⁵ A'duga türü ma tafülle a'duga koronggore ka niimö ma toroko ya dhidha ya ka oona, amang kini teema, agirina kadu na anu katüürü ku'bu ka koronggore ma niimö ma toroko no nye'd'de kungngo. ¹⁶ Anangnga kadu nye'd'de afe'de na dhiidhi no nja tanno iifi no, nja tanno ana eema dhabbu no, nja tanno eema kitaalo kene no, nja kasaga, nja tanno taalo ka kasaga no, kanangnga kala eene ka niisö ma kuri üürü kene ka nadhugudha. ¹⁷ Taalo ömö'di ma tambaanya tana niimö üürü anadene a niimö illi ömö'di ya ana kala ana eere ma niimö ma toroko üürü tamana ma eere tiya iini. ¹⁸ Ara tana eere ma ta'dara, ömö'di ya ussu eema ya fa kini inni nagereene ma niimö ma toroko kudumma iini kada tamana ma ömö'di ya ödö namiya ka iidümmü kafünü unggodho a kadu kiidoona ka iidümmü kafünü unggodho (666).

14

Dhünggü nja kadu tanno iini

¹ Nikiri ka tassa co nasala dhünggü ka 'dingnge ka 'dikinya ma Sahyüün nja kadu kungngo iini kö'dö miya arba arbayiin alif (144,000), eere yiini nja eere tiya Pupa tiya iini ikirinja kene ka nadhugudha. ² Naföönyö tumma ndama 'dotombo'do kafeene nja fara ma 'biidi tiya dhabbu ya afeene nja fara ma tombo'do tanno abaana dhindhho no, afeene nja fara ma erempeera a kadu miini kabaana. ³ Küüwe tüüsü ma issi mo ka kööyö ma Masala kidha ma eema tiya efe ka 'di ya egüisö ya kidha ma kadüfi, taalo ömö'di ma tambaanya talaanadene ka tüüsü tammo illi no ka kadu na öö'dö miya arba arbayiin alif (144,000) na oolonadene ka 'büdhülü no. ⁴ Kadu no eege kungngo taalo kanyoro nanggeyi neene nja iiya, kudumma eene kadaafa ka nanggeyi tanno eene katinsili. Kadu na miini no eege kungngo ko'd'do ka dhünggü keere kita iini kara co ya, eege kungngo koolonadene ka türeene ma kadu, kummü nanggeyi neene a Masala nja dhünggü kafeene nja eema tiya ö'deene ka dhidha ya. ⁵ Taalo naniinö neene keema korokoro, eege ka insili ka nanggeedi.

Kadhangga na iidoona no

⁶ Nikiri a'a ka tasala tadhanga könö ka lagala ka söödö ma 'dotombo'do, tumma ma injiili ta'billi co ka kadu ma 'büdhülü nja kadu ma naanya nja kadu ma tumma kadhoonyo nja kadu in'dili. ⁷ Iidhe ko'd'do iki, "Aaga ri'ba a Masala

aaga tafünügü oogo ko'do kudumma uuru ma tahükümü kadu no ndö'dö, aaga üürü ku'bu aaga tamma ka ömö'di tiya arü'bü 'dotombo'do nja 'büdhlü ya nja to nja nakanduguli ma 'büdi."

⁸ A tadhangga könö tuurna i'i keere iidhe iki, "Ma'dinggö, ma'dinggö Babil ma dhabbu mo, kudumma oono manangnga kadu ma tooye ngeeli na itoto no ma temelö tanno oono."

⁹ İkirı tadhangga ya iidoona ya ka tuurna eege keere eema ko'd'do iki, "Ömö'di ya üürü amma ka nıimö ma toroko nja koronggore tiya iini amma ka kala tammo iini kini ka dhugudha üürü kini ka nıısö ya, ¹⁰ i'i afe'de ara tooye ngeeli ma tagoroo'bo na Masala na uurunja ka ker'de ma tagoroo'bo tanno oono, ara tapusu adene ana issi nja albaarü kidha ma kadhangga tanno insili no nja dhünggü. ¹¹ A ndhüggö ma tapusu tisi coo'do turi ta'billi a talıngnge titaalo uuru nja ooso ka kadu tanno üürü kamma ka nıimö ma toroko nja koronggore tiya iini no a nakömö'di tiya ana kala ma eere tiya iini ya. ¹² Ya asaasa tidhi oona ku'bu ma kadu tanno insili no kaföönyö tumma na Masala no, kütü katamma ka Yasu."

¹³ Naföönyö a'a tumma ndama 'dotombo'do kiki, "Arigiri tumma no, a'da a'diila nja kadu tanno ake ka linggo tanno Uugaara ndama uuru tanno."

Koronggore iki, "İi amang kene talıngnge ka dhügürü tiya eene kudumma linggo tanno eene ka tunggeene nja eene."

Tawaana migile koono ma 'büdhlü

14 Nikiri a'a ka tasala co nasala tülüügü ka ta'bassa, ömö'di ya emmi ka tülüügü ya, afeene nja 'bii'bala ma tadü'd'dü ndalembö ma tauugaara kungngo iini ka üüdü ma dahaba a manjala ma ungnö iini ka nïisö mana kuri. 15 A tadhangga könö tö'dö kürö ndama la ma Masala iidhe a tumma ko'd'do ka ömö'di tiya emmi ka tülüügü ya, "'Duga manjala müüdü nara migile kudumma uuru ka ndö'dö a migile ma 'büd'hülü kanda ö'deene ma taraana." 16 Ömö'di ya emmi ka tülüügü ya tapüügü manjala miini co 'büd'hülü a migile ma 'büd'hülü taradene.

17 A tadhangga könö tö'dö kürö ndama la ma Masala ka 'dotombo'do, manjala mungngo iini mana kuri. 18 A tadhangga könö ya afa ka issi ya tö'dö kürö ndama misä ma tirri iidhe eema ko'd'do ka tadhangga tiya ana manjala ya ana kuri ya, "'Duga manjala müüdü naruma ki'bim'bi ma 'büd'hülü kudumma iye miini ka ndö'döone." 19 A tadhangga tapüügü manjala miini ka 'büd'hülü a taruma ki'bim'bi ma 'büd'hülü uuru ka 'doonya ma tiyaana ma tagoroo'bo tanno Masala na dhabbu no. 20 Kasiraana ka ki'bim'bi ka misä kürö ma anya, eriidö tisi akürö ndama 'doonya ma tiyaana iisö faaya idhi ala kili ma muttu akete kala nameele namiya keera (200).

15

Kadhangga na iudümmü kafünü eera no nja namaara ka iudümmü kafünü eera

1 Nikiri a'a ka tasala nïimö keefe ka 'dotombo'do adhabbu ka'diila, kadhangga ka

iidümmü kafünü eera kümme namaara no
 iidümmü kafünü eera no, eege kungngo keere a
 Masala ka tatüümö tagoroo'bo noono iini. ² Nasala
 a'a 'buugu kafeene nja to tammo insili afa gasasa
 mo katonggoonyo ana issi, nasala kadu no kii'bi
 niimö ma toroko nja koronggore tiya iini ana
 tamana ma eere tiya iini. Ka'dingnge ana ko'do
 ka tinggini ma gasasa mo, kümme erempeera na
 Masala ka anangnga eene ka niisö no. ³ Küüwe
 tüüsü ma Müüsa tasaga ya Masala, nja tüüsü
 ma dhünggü kiki,

“Ka Masala Uugaara ma ana türü mo,
 kadhabbu linggo nüüdü keefe,
 nafiini nüüdü ka dhidho ka dhorro,
 Uugaara ma nagürüünü nye'd'de.

⁴ Ka Uugaara, mada i'i yungngo taalo ara tari'ba
 o'o, afünügü eere yüüdü ko'do?
 O'o na insili unggodho o'o.

Ara kadu nye'd'de sa köö'dö küürü kütü kidha
 kudumma linggo üüdü a dhidho, a kadu tadinö
 kide nye'd'de.”

⁵ Nikiri a'a ka tassa co nasala la ma Masala
 nja fangga ma tumma ma Masala ka tatanfa'da
 ka 'dotombo'do. ⁶ A kadhangga tö'dö kürö
 ndama la ma Masala ka iidümmü kafünü eera,
 maara ma iidümmü mafünü eera mungngo eene,
 kümme en'di ya insili ya alimaana ya ka oona
 kimi'di naaro ana jönnö ma dahaba. ⁷ Könö
 ka eema tiya efe ka 'di ya egüisö ya tanangnga
 naadho ma dahaba ka iidümmü kafünü eera
 a kadhangga tanno iidümmü kafünü eera no

15:3 15.3 Seriya ya eera ya 32.4 **15:4** 15.4 Armiya 10.6-7

15:4 15.4 Tüüsü ma Nakaaru 86.9-10

kadigine a tagoroo'bo ma Masala, tammo efe ka 'di turi ta'billi mo. ⁸ La ma Masala tadigine ana ndhiigö ma tidhindhi nja türü tanno Masala, taalo ömö'di ma tambaanya co la ma Masala, ara maara ma iidümmü mafünü eera ma kadhangga tanno iidümmü kafünü eera no köö'dö iini no ka titaalo.

16

Naadho ma tagoroo'bo na Masala

¹ Naföonyö a'a tumma ko'd'do ndama la ma Masala eemaga ka kadhangga tanno iidümmü kafünü eera no, “Aaga agolo aaga tuurugu naadho ma tagoroo'bo na Masala na iidümmü kafünü eera no ka 'büdhlü.” ² A tadhangga ya dhidha ya tunggeene ateeffe tuuru ker'de miini ka 'büdhlü, eema ya in'di ya tatoroko abbü 'dala ka kadu na ana kala ma niimö ma toroko nja kadu na üürü ka koronggore no kamma kini.

³ İkirı tadhangga ya eera ya ka tuuru ker'de miini co to, a 'biidi tafeene nja eriidö ma ömö'di tiya eyi ya, eema ya adinö ka to ya taaya nye'd'de.

⁴ A tadhangga ya iidoona ya tuuru ker'de miini co a neeri nja nduguli ma 'biidi atem'bele kada eriidö. ⁵ Nikiri a'a ka aföonyö a tadhangga ma 'biidi ka tiki,
 “O'o taalo nüünı ada kadu ku'bu, o'o nadho ka fiini,
 yungngo kide adaganna kide, o'o na insili no,
 kudumma üüdü nadho ka fiini,

⁶ kudumma eene ka tuuru eriidö ma kadu tanno
 Masala co nja nagane'bi,
 yungngo üüdü ka anangnga eriidö eene a'da
 kooye,

kikiri kaluna yeene ka asaasa ya.”

⁷ Naföönyö a'a tumma afe'de ndama misi ma
 tiri iki,

“i, Masala o'o na Uugaara ma ana tüü mo,
 fiini yüüdü ka dhidho atatimin'da.”

⁸ A tadhanga ya egisö ya tuuru ker'de miini
 ka ndanaaya a tüü tananja eene ma tinyogo
 kadu ana issi. ⁹ A kadu tatinoyo a tagu'daana,
 keela eere ya Masala, mana tüü ma maara, laki-
 ini taalo kaadha ka tatoroko, kitaalo kafünügü
 Masala ko'do.

¹⁰ İkiri tadhanga ya iüümmü ya uuru ker'de
 miini ka köyö tanno niimö ma toroko, a
 tauugaara niini talifi. İkiri kadu ka agi'di
 nagonggo'do neene kudumma eene ka tin'di.

¹¹ Keela Masala ma 'dotombo'do kudumma tin'di
 tanno eene nja 'dokotere tanno eene, kitaalo
 kaadha ka linggo tanno eene.

¹² A tadhanga ya iüümmü kafünü ungodho
 ya tuurugu ker'de miini co ri ma Furat ya
 dhabbu ya, a 'biidi miini taa'du amang kini
 tindinaana fiini ma naguugaara ma fiini ma
 ndanaaya no. ¹³ Nikiiri a'a ka tasala nagorong-
 gore na nyoro no kiidoona kafeene nja namuro
 kunggunu küro ndama niimö ma ni ma 'biidi ya
 dhabbu ya nja niimö ma niimö ma toroko nja
 niino ma ne'bi tiya akorokoro ya. ¹⁴ Eege ka
 nagoronggore ma na'bu na ale'bele eema keefe

no, kaco ka naguugaara ma 'büd'hülü nye'd'de ka wagaana eege ka oona keema koro'bo ka uuru tanno dhabbu, uuru ma Masala tammo ana türü mo.

¹⁵ “Adinö ko'do, ara a'a tö'dö afa tanyooro, a'diila nja ömö'di tiya adinö ko'do ya afa ka en'di amang kini tafa tunggeene ana oona ku'bu a kadu tiji i'i ka ta'döngngönyö ka oona.”

¹⁶ Awagaana eege ka oona ka 'buugu tiya ana eere a tangga Ebriya a'da Harmajdün.

¹⁷ A tadhangga ya iidümmü kafünü eera ya tuurugu dho miini coo'do, a tumma tö'dö kürö ko'd'do ndama kööyö ka la ma Masala iki, “Nda-faradene.” ¹⁸ İkirî tombo'do ka limaana, fara ma abaana ma tombo'do, a 'buugu tatinggi'di dhindho taalo agüüni adene ngeege jiddi ma ömö'di ka taganna 'büd'hülü. ¹⁹ Anya ma dhabbu mo tasümününja ku'bu ma iidoona ka oona, a naanya ma kajeene tatangga'da a Masala tagiigi Babil ma dhabbu mo manangnga oogo ka tooye ngeeli ka ker'de tanno oono, ngeeli ma tagoroo'bo noono. ²⁰ A najasiira tarünö nye'd'de kungngo a na'dikinya tamanyaga. ²¹ A köröörö ya iifi ya, ta'dinggö ka kadu ko'do ndama 'dotombo'do adhabbu, a kadu teela Masala kudumma tabbü adene ma köröörö, kudumma tabbü adene miini ka tatoroko 'do.

17

Aka nja nümmö ma toroko

¹ A tadhangga könö ana ka tanno na iidümmü kafünü eera no ana naadho ka iidümmü kafünü eera no iki a'a, “Aayu nalaga o'o ka tapusu

adene tanno madatemelö tammo dhabbu mo memmi ka 'biiidi ya dhabbu ya. ² Naguugaara ma 'büdihülü kafüingngö ana oogo, a kadu ma 'büdihülü taaya kene ka tagooye ngeeli ma temelö noono."

³ İkirı tadhangga ka 'duga a'a a koronggore aco a lodho iini, nasala aka memmi ka 'dugeere ma niimö ma toroko öödhe ana nagereene ma teela Masala ka oona nye'd'de, nanggüüdü niini ka iidümmü kafünü eera ana iidö kada'baaga.

⁴ Madagümmü en'di ya dhöyö ya nja tiya öödhe, mümmü dahaba nja niigisi tanno agu'daana no nja lüülü, dho ma dahaba mungngo oono ka niisö madigine ana eema tiya toroko ya nja nyoro ma temelö tanno oono. ⁵ İkirinja eere oono ka dhugudha a'da, kume, "Babil ma dhabbu, niimö ma katemelö nja nyoro ka 'büdihülü."

⁶ Nasala a'a aka ka teyi ka eriidö tiya oono ka tagooye ma kadu tanno insili no, nja kadu tanno agirinadene kudumma eene ka tamma ka Yasu no. Kede ka tasala oogo nadhere 'do.

⁷ İkirı tadhangga ka tindini a'a a'da, "Minna agu o'o nadhere? Ara a'a tadirina niimö ya afeene nja aka nja niimö ma toroko tiya ümmü oogo ka 'dugeere ya a nanggüüdü ka iidümmü kafünü eera ana iidö kada'baaga no. ⁸ Niimö ma toroko yüüdü ka tijöögö ya akeefe ka 'di, illi i'i anda taalo 'bitingngö, lakiini i'i anda kete köö'dö kürö ndama ööye ya dhonggoro ya ma co teyi. A kadu na ka 'büdihülü no tadhere, nagereene tanno eene taalo kakirinja ka sorne ma tefe ka

'di jiddi ma 'büd'hülü ka tarü'bü adene kene kara tasala niimö ma toroko, kudumma iini ka takeefe ka 'di, a 'bitingngö taalo efe ka 'di, illi i'i ara tafada öö'dö.

⁹ “Kasaasa tumma no, tussu eema nja ta'dara, nanggüdü na iidümmü kafünü eera no eege ka nakürünggürü na iidümmü kafünü eera, aka ka temmi kide no. Eege ka naguugaara na iidümmü kafünü eera afe'de. ¹⁰ Na iidümmü no ka'dinggö, aya iidümmü kafünü unggodho ya aleefe tauugaara, aya iidümmü kafünü eera ya ara üfürü tö'dö, lakiini tauugaara niini taalo ara tadhonggoro. ¹¹ Lakiini niimö ma toroko ya akeefe ka 'di, asa katitaalo efe ka 'di ya, i'i ya uugaara ya iidümmü afünü iidoona ya. I'i ya miini ama tanno iidümmü kafünü eera no, i'i ara co teyi.

¹² “Illi iidö na ada'baaga nüüdü kijöögö no eege ka naguugaara na ada'baaga küfürü tümmü tauugaara no, kara sa ka'duga türü ma tauugaara nja niimö ma toroko ana ndanaaya ka unggodho. ¹³ Eege no, tumma neene ka unggodho meene ka anangnga türü neene nja tauugaara a niimö ma toroko. ¹⁴ Kara teema koro'bo nja dhünggü, lakiini dhünggü ara tii'bi eege kudumma iini ka ta Uugaara ma naguugaara, ada Uugaara ma naguugaara na iifi no, a kadu na aneene nja eene no eege kagümmünüdene, nja tanno akessedene no, nja tanno amma ka Masala no.”

¹⁵ İkirî tadhangga ka tiki a'a, “'Biidî yüüdü ka tijöögö aka tammo a temelö mo ka temmi kide ya, i'i ya kadu nja kajeene nja naanya nja

tumma kadhoonyo. ¹⁶ İidö na ada'baaga nüüdü ka tijöögö no nja nïimö ma toroko, kara saga diidi aka ma temelö mo kara tamuru eema ya kono nye'd'de kafa kono ana oona ku'bu, kagu uu'da noono kinyogo oogo ana İssi. ¹⁷ Kudumma Masala oogo manangnga tumma no kene ka nanggeedi a'da kalinggo afa ma tiya oono ka asaasa ya kungngo, meene kimi'di tumma ma tÿmmÿnü tauugaara neene a nïimö ma toroko, amang ka tumma tanno Masala co ööye miini. ¹⁸ Aka müüdü ka tiji oogo mo, oogo ma anya tammo dhabbu mo, ma uugaara ma naguugaara ma 'bÿdhÿlü.”

18

Ta'dinggö na Babil

¹ Nikiri a'a ka tasala tadhangga könö afe'de ungunu aku'bu ndama 'dotombo'do ana türü kadhabbu, a 'bÿdhÿlü ta'dara a töyeene tanno iini. ² İidhe a tumma ko'd'do,

“Ma'dinggö, ma'dinggö Babil ma dhabbu mo,
 ma ta'buugu ma na'bu kadanna kide
 ndama 'buugu ma taneene ma nagana'bu
 tanno oroko no
 nja uyi tiya nyoro ya, ya kadu kanu kide ya
 nye'd'de.

³ Kadu ma 'bÿdhÿlü nye'd'de tagooye ngeeli na itoto na ma temelö tanno oono,
 a naguugaara ma 'bÿdhÿlü kafungngö ana oogo,
 a kadu ma na anadene ana eema tÿÿsÿ ka eema tiya oono ya dhabbu ya.”

- 4 Nikiri a'a ka föönyö tumma afe'de ndama
'dotombo'do kiki,
"Akö'dö kürö ndama oono, kadu eede,
amang kada tafa toso ka eema tiya toroko
ya nja oono,
amang kada tafa toso ka tapusu adene ka
namaara nja oono.
- 5 Kudumma tatoroko tanno oono kakodhoncoko
kalla kala 'dotombo'do,
a Masala tagiigi tatoroko noono.
- 6 Agüüni midhi ku'bu ana oogo afa moono
ka tagüüni midhi ku'bu 'do ana aaga
kungngo,
aaga kusu midhi kono kide ma dhabbu ada
yoono ka tagüüni ana aaga ya kungngo.
Aaga konyaana ker'de ma ngeeli tanno oono
kafünü kide no.
- 7 Aaga apusu oogo, aaga tafa kono mafara
dhindho
tamana moono ka takidhindhi ma taküüsü.
Mindhigi eyi yoono miki,
'A'a nungngo nemmi kita ka tauugaara,
taalo a'a na aka ma küüme,
nitaalo nussu muuyu.'
- 8 Nggeege ara tagoroo'bo tümmü oogo ana uuru
ka ungodho,
inde nja müürü nja iire,
ara issi tinyogo oogo
kudumma türü kungngo Masala Uugaara,
mara tasigi oogo mo."
- 9 Ara naguugaara ma 'büdhlülü sa fara
kamüürü, eege na füngngö ana oogo kadhodho
nja oono, kafara kene kara tasala ndhiigö ma issi
tanno oono. 10 Köödhü ku'b'ba eene kari'ba a

tapusu adene tanno oono kiki, “Am'ba! Am'ba küdü anya ma dhabbu, anya ma Babil ma ii'baana mo, ara o'o tasigidene ana ndanaaya ka unggodho.”

¹¹ Ara kadu ma 'büd'hülü na anadene ana eema no, saga fara oogo kamüürü, kudumma ömö'di ma tana eema kene taalo. ¹² Eema ma dahaba nja fudda nja nduguri nja lüülü tiya agu'daana ya, nja en'di ma hariir nja en'di ma silik tiya öödhe ya, nja naafa nye'd'de na afeene nja togoogo no, nja eema tiya agalinggo adene ana igini ma mongngo ya nja kee'di tanno agu'daana no, nja tanyaanya nja eliili nja nduguri. ¹³ Nja girfa nja kondho ma ndhüigö nja russu, nja maaga nja felengidhi, nja ngeeli nja uu'ba nja müsö tammo ilollo mo nja migile, nja eema ma eriidö nja ki'biini nja naguttu nja karru nja kasaga nja nagorongore ma nakömö'di.

¹⁴ A kadu na anadene no tiki oono, “Eema ya a'diila ya kanna küdü ya akunggeene. Eema ya kanna küdü adhabbu ya nja tñdhindhñ a'dugadene taalo o'o taluna afe'de.” ¹⁵ Kadu nanadene ka anya kana almaala dhabbu no kara ta'dingnge ku'b'ba kanna kudumma eene ka ari'ba a tapusu adene tanno oono, katafara kamüürü. ¹⁶ Kiki,

“Am'ba! Am'ba küdü, anya ma dhabbu mo, magümmü en'di ma ndugaara na ku'daana no ka oona nja en'di tiya öödhe ya, ümmü dahaba nja kisi tanno agu'daana no nja lüülü.

¹⁷ Eema yoono ya nye'd'de kungngo ara titaalo ana ndanaaya ka unggodho.”

Namürkabü nye'd'de nja dhabbu ma nasawaaga miini nja kadu tanno no linggo kide no, nja kadu töccö no kuri ka to ka oona no töödhi ku'b'ba. ¹⁸ Kiidhe ko'd'do kene ka tasala ndhügö moonoo ka finne, “Maganna anyaa ma idhindhii afa ma tammo kungngo?” ¹⁹ Kadhifi kuraaga eene ka nanggüüdü kafara kamüürü kiki a'da,

“Am'ba! Am'ba ka anyaa tammo idhindhii mo,
a kadu na ana namürkabü ka to no eege
saga tatangga'da ana ndanaaya ka ungodho.

²⁰ 'Dotombo'do, adhodho kudumma oono ka taga'dadene,
aaga dhodho kadu na insili no nja kadafiiini
nja nagane'bi
kudumma Masala ka takapusu oogo ka eema tiya
oonoo ka tagüüni ana aaga ya.”

²¹ İkirii tadhangga ya dhabbu ya ana türü ya,
ka a'duga misii ma köje nja misii ma tawöönö ma
dhabbu mo, apügü co to iki,
“Nggeege ara Babil ma idhindhii mo tapügünja
co to a türü
mitaalo mara talunadene afe'de.

²² Taalo kadu kara taföönyö a kadu ka tüwe
tüüsü
nja fara ma perempeera nja kaaru nja
tiniidö
taalo kadu ma linggo kara tanna küdü kannaa
afe'de,
taalo kadu kara taföönyö fara ma tawöönö
küdü afe'de.

²³ Taalo töyeene ma lamba töyeene küdü afe'de,
taalo taföönyö tüüsü ma kadu tanno arna no
küdü,

kudumma kadu tanno anadene ka kadu ma
 'būdhülü na idhindhī no,
 a kadegeene nüüdü no kaama kadu ma
 'būdhülü nye'd'de kungngo.

²⁴ Kaduna eriüdö kono ma nagane'bi nja kadu
 tanno insili no
 nja kadu na kirinadene ka 'būdhülü
 nye'd'de."

19

Tüüsü ma tii'baana ka 'dotombo'do

¹ Ndama kanna nikiri a'a ka aföönyö
 tumma ko'd'do tumma ma kadu kadhabbu
 ka 'dotombo'do kiidhe kiki,
 "Halülüya!

Toolona na Masala tammo aja nja türü nja
 tūdhindhī.

² Tasigi noono kadho ka fiini kada timin'da.
 Agasigi madatemelö ma dhabbu mo
 maga'da 'būdhülü a temelö tanno oono,
 a'diino kömüsü ma eriüdö ma kasaga tanno
 oono."

³ Kalneege ko'd'do afe'de,
 "Halülüya!

Ndhigö ma tafinne moonoo kisi coo'do turi
 ta'billi."

⁴ İkiri kadiifi no ukumu ömö'di kafünü egiisö
 no nja eema ya efe ka 'di ya egiisö ya, tüürü
 ku'bu ana küüge küürü ka Masala tammo emmi
 ka kööyö mo. Kiki,

19:1 19.1 Tüüsü ma Nakaaru 106.1; Tüüsü ma Nakaaru 113.1–2

19:2 19.2 Tumma tanno Yasu 16.7; Tüüsü ma Nakaaru 19.9

19:4 19.4 Tüüsü ma Nakaaru 47.8; Asaiya 6.1

“Amin! Halülüya!”

⁵ A tumma tö'dö ndama kööyö kiki,
 “Aaga fünügü Masala tammo aja,
 aaga no kasaga tanno oono
 nja kadu nye'd'de na iifi no nja tanno idhi-
 idhi no kari'ba oono.”

⁶ Naföonyö tumma kafeene nja tumma ma
 kadu kadhabbu afa fara ma faaya, afa fara ma
 tabaana ma tombo'do iki,
 “Halülüya!

Kudumma Uugaara Masala maaja ma ana
 türü mo ara tümümü tauugaara.

⁷ Kada kadhodho angnga taga'deema,
 angnga takafünügü oogo ko'do
 kudumma uuru ma tarna tanno dhünggü ka
 ndö'dö

a 'bala miini manda kindinaana oona ku'bu.

⁸ Kanangnga ten'di ma ndugaara ma'bassa ma
 insili mo oono,
 a'da magirni kono ka oona.”

Kudumma ten'di ma ndugaara eege ka linggo ma
 kadu na Masala tanno a'diila no.

⁹ İkirı tadhangga ka tiki a'a, “Arigiri tumma
 no, a'diila nja kadu tanno tö'dö ka taanyara ma
 tarna ma dhünggü.” A tadhangga tiki a'a afe'de,
 “Tumma na Masala dhorro eege kungngo.”

¹⁰ Nüürü kini kidha ma tamma kini, lakiini i'i
 iki a'a, “Fa tüüni kungngo, a'a na tasaga afa o'o,
 afa nagöre nüüdü na ümmü tumma na Yasu no.
 Afara ka Masala kudumma tumma tanno Yasu
 eege ka koronggore ma tane'bi.”

Ömö'di ya aka ka muttu tiya 'bassa ya

¹¹ Nīkiri a'a ka tasala 'dotombo'do kata tanfa'da, a muttu tö'dö a'bassa ana ömö'di ka taka kide ana eere a'da tadho ka fiini ya nja dhorro ya. Tasigi kadu kada dhidho ma timin'da, eema koro'bo taalo üüni ada kadu ku'bu. ¹² İiye niini kafeene nja onngo'do ma İssi, a kalembö kungngo iini ka üüdü kadhabbu. Eere ikirinja kini taalo ömö'di ma tussu illi i'i. ¹³ Ten'di ma unngo iini ka oona manyo'donja ka eriido ana eere a'da tumma na Masala. ¹⁴ A nasigira ma 'dotombo'do ka taka ka naguttu kada 'bassa kuurna i'i keere, ana en'di ma ndugaara ya ka'bassa ya insili ya ka oona. ¹⁵ A kulu'ba ma dhonggoro mo ticci akürö ndama iini ka niinö mana kuri, miini kara tabbü kadu ma kajeene iini, ara tauugaara meene a kuufi ma ndaliili. Asiri ka 'doonya tiya ki'bim'bi ma ngeeli ma tagoroo'bo nja Masala tammo ana türü mo. ¹⁶ Eere taga kirinja ka ten'di tammo iini nja tadüüfü tanno iini a'da: Uugaara ma naguugaara, ada Uugaara ma naguugaara na İifi no.

¹⁷ Nasala tadhangga ka a'dingnge ana ko'do ka ndanaaya, iidhe ka uyi ko'd'do ya alagala ka 'dotombo'do ka söödö ya, "Aaga ö'dö aaga emmi in'dili ka taanyara tanno Masala na dhabbu no.

¹⁸ Aaga kö'dö aaga tagu uu'da ma naguugaara nja uu'da ma naguugaara ma nasigira nja uu'da ma tanno ana türü no, nja uu'da ma naguttu nja kadu tanno kaaka kide no, nja kadu nye'd'de,

kasaga nja tanno taalo ka kasaga no, na idhiidhi no nja tanno iifi no.”

¹⁹ Nasala nīimō ma toroko nja naguugaara ma 'būdhülü nja nasigira tanno eene kawaana oona ma teema koro'bo nja ömō'di tiya aka ka muttu ya nja nasigira tanno iini. ²⁰ A nīimō ma toroko tūmmü adene nja ne'bi tiya akorokoro ya, ya agalinggo eema keefe kidha ma nīimō ma toroko. İisini kadu na ana kala ma nīimō ma toroko no, nja kadu tanno üürü ku'bu kamma ka koronggore ma nīimō ma toroko no. Kapügü nīimō ma toroko nja ne'bi tiya korokoro ya co to ma albaru ma issi tanno afinne no kadinö kungngo. ²¹ A türeene meene tagirinadene a kulu'ba tammo icci a kürö ndama nīinō ma ömō'di tiya aka ka muttu ya, uyi tüüsü ka uu'da tanno eene nye'd'de kungngo.

20

Ebliisi agapusu adene a nagürüünü alif

¹ Nikiri a'a ka tasala tadhangga ka tungguna aku'bu ndama 'dotombo'do ngafata ma ööye ya dhonggoro ya ungngo iini ka nīsö ana jansiiri isissi. ² Ümmü ni ma 'bīidi ya dhabbu ya ni ma 'billi ya, ya ana eere a'da Ebliisi nja Sitan, imi'dini i'i ku'bu a nagürüünü na ö'dö alif. ³ İkiri ka tapügü i'i co ööye tiya adhonggoro ya eere kide abbünnü hitimi kide amang kini tafa tüsini kadu afe'de, ara nagürüünü na ö'dö alif no ka tatimö. Kassa ka tapa kini agünü idhilli.

⁴ Nasala a'a nagööyö a kadu tanno a'duga tauugaara ma tasigi kadu. Nasala nagoronggore ma

kadu tanno na tendhe kene ka eyi no kudumma eene ka teema ma Yasu ka üüdü ma tumma ma Masala. Taalo küürü ku'bu kamma ka niimö ma toroko, kitaalo kamma ka koronggore tiya iini, kitaalo kana kala ma niimö ma toroko ka nadhugudha nja iisine. Kateefe ka 'di kada naguugaara nja Almasihi a nagürüünü kö'dö alif. ⁵ Lakiini türeene ma kadu taalo kara tefe ka 'di a'da üfürü nagürüünü na ö'dö alif tatüimö. Tafiki'dö na dhidha no eege kamiini. ⁶ A'diila insili nja kadu tanno ka tafiki'dö tanno dhidha no, taalo türü ma inde tanno eera no kene lakiini eege kara ta ka'boge ma Masala nja Almasihi, kada naguugaara nja iini a nagürüünü na ö'dö alif.

Ta'dinggö na Ebliisi

⁷ Aga nagürüünü na ö'dö alif no kara tatüimö ya kapa ka Sitan ndama pabuusu tiya iini. ⁸ Öö'dö kürö aga'da kadu ka nanggüüdü ka 'büdhlülü ka 'buugu na egüisö no ma 'büdhlülü, kana eere a'da Jüj nja Majüj, awagaana eege ka oona ma teema koro'bo eege kaköje nja ndamugu ma to. ⁹ Kanyalaana oona ka 'büdhlülü kaku'du angga na kadu tanno insili no ko'do nja anya tammo oono ka asaasa oogo mo, lakiini issi ka öö'dö ku'bu ndama 'dotombo'do kagirina eege. ¹⁰ Kapügü Ebliisi ya ka'da eege ka nanggüüdü ya co to ma issi nja albaru ka 'buugu tiya niimö ma toroko nja ne'bi tiya korokoro ka tanna kide ya, kapusu adene kide eege nye'd'de uuru ana ooso turi ta'billi.

Kööyö ya dhabbu ya a'bassa ya

¹¹ Nikiri a'a ka tasala kööyö a'bassa adhabbu, nasala ömö'di ya emmi kide ya. 'Büdhülü nja 'dotombo'do ka arünö kini kidha a ton'do meene titaalo. ¹² Nasala kadu na aaya na iifi no nja tanno dhiidhi no ka'dingnge ana ko'do kidha ma kööyö, a kasorne tatanfa'da. Sorne könö tatanfa'da i'i yungngo sorne ma tefe ka 'di. A kadu na aaya no kümmü adene ka tamana linggo tanno eene afa ma sorne ka tiki kungngo. ¹³ A to tadhifigi kadu na kide na aaya no ko'do, a inde nja 'buugu ma inde tadhifigi kadu na aaya kide no ko'do, kagapusu adene nye'd'de ka üüdü ma linggo tanno eene. ¹⁴ Inde nja 'buugu ma inde kapügü co a to ma issi, a to mo, oogo ma inde tanno eera no. ¹⁵ Ömö'di ya eere tiya iini ka titaalo ka sorne ma tefe ka 'di ya apügünja co to ma issi.

21

'Dotombo'do no issi no nja 'büdhülü tiya issi ya

¹ Nikiri a'a ka tasala 'dotombo'do no issi no nja 'büdhülü tiya issi ya kudumma 'dotombo'do tanno dhidha no nja 'büdhülü tiya dhidha ya ka manyaga, a to titaalo afe'de. ² A'a na Yühanna nasala a'a anya ma insili mo, Örsaliim ma issi mo, ka tunggunu aku'bu ndama 'dotombo'do ndama Masala, afa 'bala ma indinaana oona ku'bu ka'diila ma toreene nja nyuri tiya oono. ³ Nikiri a'a ka aföönyö tumma ko'd'do ndama

20:11 20.11 Danial 7.9–10; Asaiya 51.6 **21:1** 21.1 Asaiya 65.17;
2 Bütürs 3.13 **21:2** 21.2 Asaiya 52.1; Asaiya 61.10; Tumma
tanno Yasu 3.12

kööyö kiki, “A 'bītingngö 'buugu ya Masala ka tanna kide nja kadu ya, i'i yungngo mara tanna kide nja eene kada kadu tanno oono. Masala ana oona moonoo mara taneene nja eene, mada Masala tammo eene. ⁴ Mara tayu fara eene ka iīye, ara inde titaalo nja müürü, a fara titaalo nja tin'd'di, eema ya illi ya ara tamanyaga.”

⁵ A ömö'dī ya emmi ka kööyö ya tiki, “Ara a'a tanangnga eema in'dīli ka tissi.” Afada iki a'a, “Arigiri tumma no ku'bu ka dhorro ka tatimin'da.”

⁶ Iki a'a, “Afaradene eema nye'd'de. A'a na dhidha na tiya eere ya. Ömö'dī ya tenege kagu i'i ya ara a'a tinyi 'bīidī iini ndama, nduguli ma tefe ka 'dī a'da taalo afaana. ⁷ Ömö'dī ya ii'baana a'duga eema ya nye'd'de na ta Masala tammo iini a ta'bīi'bala tiya eede. ⁸ Lakiini kadu nari'ba no nja tanno taalo kamma ka Masala no nja kadu tanno kirina kadu no nja kadu tanno oroko no nja katemelö nja kadegeene nja kadu tanno amma ka eema ma namasala no nja kadu tanno akorokoro no nye'd'de, 'buugu yeene a'da to ma finne ana issi nja albaru mo, inde na eera no eege kamiini.”

Örsaliim ma issi mo

⁹ A tadhangga könö ana ka tanno iidümmü kafünü eera no, na ana nadho ka iidümmü kafünü eera kadigine ana maara na iidümmü kafünü eera no. Ö'dö iki a'a, “Aayu nala o'o

21:3 21.3 Lawi 6.11-12; 2 Kürünsüs 6.16
25.8; Asaiya 35.10

21:6 21.6 Asaiya 55.1

21:4 21.4 Asaiya

ka 'bala aka ma dhünggü.” ¹⁰ A'duga a'a a ko-ronggore asirö anya ma dhonggoro ma dhabbu mo, alaga a'a co Örsaliim anya ma insili mo, munggunu ku'bu ndama Masala ka 'dotombo'do. ¹¹ Alimaana afa töyeene ma tidhindhü ma Masala, ka liminanago afa misü ma ku'daana mo, kafeene nja misü ma öödhe ma agiiri mo ya insili afa gasasa ya kungngo. ¹² A ndhüidhö kadhabbu adhonggoro, naginyeene ka inggide kada'baaga kafünü eera, a kadhangga kinggide kada'baaga kafünü eera a nagereene kakirinja kide eege ka nagereene ma siliga ma Israyil na ö'dö kada'baaga kafünü eera no. ¹³ Ndama fiini ma ndanaaya naginyeene kinggide kiidoona, ndama küüle naginyeene kinggide kiidoona, ndama küülü naginyeene kinggide kiidoona, ndama niimö ma ndanaaya naginyeene ka inggide kiidoona. ¹⁴ A ndhüidhö ta'dingnge ka kadese kada'baaga kafünü eera, nagereene kungngo eene kana eere a'da nagereene ma kadafiini tanno dhünggü na ada'baaga kafünü eera no.

¹⁵ A tadhangga ya ageema nja a'a ya, ümmü tam'bala ma dahaba ma tinni anya iini nja naginyeene miini nja ndhüidhö miini. ¹⁶ İkiri ka takinni oogo möö'dö alif na miya ka iidümmü nameele (1,500) a tadhonggoro miini nja dhüdhü miini nja ta'doogo miini ka unggodho. ¹⁷ İkiri ka takinni ndhüidhö miini öö'dö dhüdhü ma niisö ma ömö'di ukumu kadu ka iidümmü a kadu keera kafünü kide egüisö (144), afa tadhangga ka takineene kada köje afa niisö ma ömö'di. ¹⁸ A ndhüidhö tarü'bü adene a niigisi na öödhe ka

agiiri ya, ya, anya tarü'bü adene ana dahaba ungodho i'i kungngo kafeene afa gasasa ma insili mo. ¹⁹ A kadese ma ndhüidhō ma anya takesedene a nīigīsī tanno agu'daana no kada tonggoonyo.

Kadese na dhidha no kama nīigīsī tanno a kirikiri na öödhe no.

Anno eera no, mīsī ma kirikiri ma lanja mo, anno iidoona no mīsī ma 'bassa mo, anno egīsō mīsī ma kirikiri mo.

²⁰ Na iidümmü ya mīsī ma irrifi mo, aya iidümmü afünü ungodho ya mīsī ma dhöyö mo, aya iidümmü afünü eera ya mīsī ma kuuli ma kirikiri, aya iidümmü afünü iidoona ya mīsī ma kirikiri mo, aya iidümmü afünü egīsō ya mīsī ma kuuli mo, aya ada'baaga mīsī ma kirikiri mo, aya ada'baaga afünü ungodho ya, mīsī ma ngalangala mo, aya ada'baaga afünü eera ya ünggölü miini atonggoonyo.

²¹ İnye no tagalinggo adene ana lüülü ungodho, a fiini ma anya ya adhüföölö ya agalinggo adene ana dahaba tiya insili ya kafeene nja gasaasa tammo aja kiji 'buugu iini no.

²² Taalo a'a nasala la ma Masala ka anya, kudumma Masala Uugaara ma ana türü mo nja dhünggü eege ka la ma Masala. ²³ Anya taalo masaasa töyeene ma ndanaaya nja tere, kudumma töyeene ma Masala ka töyeene ada

kono, a dhünggü i'i ya lamba tammo oono. ²⁴ Ara kadu nye'd'de saga tunggeene ka töyeene tanno oono a naguugaara ma 'büd'hülü töö'dö ana almaala tiya eene oono. ²⁵ Taalo naginyeene noono ka teere uuru na in'dilī no, kudumma ooso ka titaalo kide. ²⁶ Tīdhīndhī nja ta'diila ma naanya kara tö'dö iini kide. ²⁷ Taalo nīimō ya nyoro ya ara co anya nja kadu tanno üünī eema ya toroko ya nja tanno akorokoro no, illi kadu no nagereene tanno eene ka kirinja ka sorne ma tefe ka 'dī ma dhünggü.

22

Ri ma tefe ka 'dī

¹ İkirī tadhangga ka laga a'a co ri ma 'büidi ma tefe ka 'dī, insili afa gasasa nduguli kiisō ndama kööyō ma Masala nja dhünggü. ² İisō ka söödō ma fiini anya, fa ma tefe ka 'dī ungnō ka tinggini ma ri ateera miini, eene laala ada'baaga kafünü eera ta ungodho ka tere. A dhaaru miini toolona kadu ma 'büd'hülü ka maara. ³ Taalo teeladene kara tanna kide ndama uuru tanno afe'de, ara kööyō ya Masala nja dhünggü tanna ka anya, a kadu niini talinggo ada iini. ⁴ Kara tadīnō ka dhugudha tiya iini, eere yiini tanna kene ka nadhugudha. ⁵ Taalo 'buugu ara tooso kide, taalo kara tasaasa töyeene ma lamba nja töyeene ma ndanaaya, kudumma Masala Uugaara mara tanangnga töyeene eene kara ta naguugaara turi ta'billi.

⁶ A tadhanga tiki a'a, "Tumma ka timin'da ka tadhorro. Masala Uugaara ma koronggore tiya nagane'bi mo, magürünü tadhanga yoono öö'dö tala eema ya ara tüünidene kete kungngo ya a kasaga tanno oono."

Tö'dö na Yasu

⁷ "Aaga föönyö, a'a nungngo nara tö'dö areere a'diila nja ömö'di tiya talinggo a tumma ma tane'bi ka sorne tiya."

⁸ A'a na Yühanna, naföönyö a'a nadinö ka eema tiya, kede ka taföönyö natadinö kide ya, na'dinggö ka uune ma tadhanga tiya anangnga a'a ka tadinö kide ya. ⁹ İkirı ka tiki a'a, "Fa tüünı kungngo, a'a nadasaga afa ma o'o nja nagöre tanno üüdü nagane'bi nja kadu tanno alinggo a tumma ma sorne nye'd'de no, afara ka Masala."

¹⁰ İkirı ka tiki a'a, "Fa taküdhü tumma ma tane'bi no ka sorne tiya no, kudumma uuru ka ndakete. ¹¹ Ömö'di ya üünı ada kadu ku'bu ya, fa kini ütü ka tüünı tatoroko, ömö'di ya nyoro ka eedi ya fa kini ütü ka nyoro tanno iini, ömö'di ya a'diila ya fa kini ütü kada ka ta'diila tanno iini, ömö'di ya insili ya fa kini ütü ka tinsili tanno iini."

¹² "Aaga föönyö, a'a nungngo nara tö'dö areere, talingnge ungnge eede ma eede kara tanangnga ömö'di ka taköje nja linggo tanno iini ka tagalinggo ya. ¹³ A'a na dhidha na ta eere.

22:11 22.11 Danial 12.10 **22:12** 22.12 Asaiya 40.10; 62.11; Armiya 17.10 **22:13** 22.13 Tumma tanno Yasu 1.8, 17; 2.8; Asaiya 44.6

¹⁴ “A'diila nja kadu no kagunu en'di yeene amang kene taduna fiini ma fa ma tefe ka 'di, eege kama co anya ndama nakinyeene ma ondo miini. ¹⁵ Lakiini kadu no kürö no, eege ka tiini nja kadegeene nja katemelö nja kadu tanno agirina kadu no, nja kadu tanno amma ka eema ma namasala no nja kadu tanno akorokoro kasaasa korokoro no nye'd'de.

¹⁶ “A'a na Yasu nagürünü a'a tadhangga yeede a'da öö'dö tadünügü eema ya co a nakaniisa, a'a na 'bereere ma 'bandaada ma Dawud, a'a na ndalfoore ma taka na öyeene no.”

¹⁷ Koronggore nja 'bala kiki, “Aayu!” Ömö'di ya aföönyö ya fa kini iki a'da, “Aayu!” Ömö'di ya tenege kagu i'i ya, fa kini öö'dö, ömö'di ya asaasa ya, fa kini a'duga 'biidi ma tefe ka 'di a'da taalo faana kide.

¹⁸ Nanangnga a'a tumma ku'bu, ömö'di ya aföönyö tumma ma tane'bi no ka sorne tiya, afa tagusu niimö öccö kide, a Masala tagusu tagoroo'bo na kirinja ka sorne tiya no. ¹⁹ Ömö'di ya agona ka 'bandumma ma tane'bi keere ka sorne tiya, ara Masala takoko faka miini ka fa ma tefe ka 'di nja anya tammo insili mo, na keemadene ka sorne tiya no.

²⁰ Ömö'di ya adini ka eema tiya iki, “Ii, ara a'a tö'dö areere.”

Amin, aayu Uugaara Yasu.

²¹ Fa ka türü tanno Uugaara Yasu ka aneene nja aaga nye'd'de kungngo.

Katcha

Katcha-Kadugli-Miri: Katcha (Old Testament)

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Katcha-Kadugli-Miri)

Contributor: ECS Diocese of Khartoum Translation Department

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

bc98a4a0-1c85-5c7a-932a-7dcefd213f80